

Luke 3988/02 02 03/2023

Tilinpäätös 2023

Luonnonvarakeskuksen tilinpäätös vuodelta 2023

28.2.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 JOHDON KATSAUS	3
1.2 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS.....	5
1.3 TOIMINNALLINEN TEHO KUUS	23
1.3.1 Toiminnallinen tuottavuus	25
1.3.2 Toiminnan taloudellisuus	26
1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	29
1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	32
1.4 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	34
1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	34
1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	35
1.5 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	38
1.6 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	42
1.6.1 Rahoituksen rakenne.....	42
1.6.2 Talousarvion toteutuminen.....	43
1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma.....	44
1.6.4 Tase	46
1.7 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	47
1.8 ARVIOINTIEN TULOKSET	51
1.9 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄY TÖKSISTÄ	53
1.9.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	53
1.9.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	53
2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	54
3. TUOTTO- JA KULULASKELMA	56
4. TASE	57
5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET	59
LIITE 1: TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA VERTAILTAVUUS	59
LIITE 2: NETTOUTETUT TULOT JA MENOT	60
LIITE 3: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET	61
LIITE 4: PERUUTETUT SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT	61
LIITE 5: HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY.....	61
LIITE 6: SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET	62
LIITE 7: KANSALLIS- JA KÄYTTÖOMAISUUDEN SEKÄ MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOT	64
LIITE 8: RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT	65
LIITE 9: TALOUSARVIOTALOUDESTA ANNETUT LAINAT	65
LIITE 10: ARVOPAPERIT JA OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIIJOITUKSET	66
LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT	66
LIITE 12: VALTIONTAKAUKSET JA –TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT	67
LIITE 13: TASEESEEN SISÄLTYVÄT RAHASTOIDUT VARAT	67
LIITE 14: TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT RAHASTOIDUT VARAT	67
LIITE 15: VELAN MUUTOKSET	67
LIITE 16: VELAN MATUREITEETTIJAKAUMA JA DURAATIO.....	67
LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT	67
LIITE 18: KILPAILULLISEN TOIMINNAN TULOSLASKELMA SEKÄ KUVAUS KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEISTA	68
6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN	72
LIITE A: STRATEGIA JA ORGANISAATIO	73
LIITE B: TUOTOT JA KUSTANNUKSET SEKÄ HENKILÖTYÖVUODET, VALTIO NEUVOSTON OHJESÄÄNTÖÖN PERUSTUVA YDINTOIMINTOLUOKITUS	74
LIITE C: ANNETUT LAUSUNNOT JA EDUSKUNNAN VALIOKUNTAKUULEMISET	75

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja Luken kesken laaditun, vuotta 2023 koskevan tulossopimuksen mukaisesti toimintamme tukee niin hallinnonalan visiota ”Vastuullinen bio- ja kiertotalous on maamme kilpailukyvyyn ja hyvinvoinnin perusta” kuin Luken omaa visiota ”Hyvinvointia ja kestävää tulevaisuutta uusiutuvista luonnonvaroista”. Ilmasto, luonnon monimuotoisuus, kiertotalous, huoltovarmuus sekä biotalous kansantalouden selkärankana ovat tekemistemme keskiössä. Vuoden 2023 vaikuttavuustavoitteisiin oli lisätty luonnonvarojen käytön kestävyuden, huoltovarmuuden, riskienhallinnan, kilpailukyvyyn sekä tuotantopanosten saatavuuden ja omavaraisuuden tavoitteita.

Kevään 2023 eduskuntavaalikeskusteluja varten kootussa dokumentissa ’Luonnonvaratutkimuksesta 10 ratkaisua kohti vihreää siirtymää ja huoltovarmuutta’ nostimme esiin luonnonvara-alan avainkysymyksiä, jotka ovat tutkimuksen pohjalta keskeisiä tulevien vuosien aikana. Samalla korostimme valtion tutkimuslaitosten roolia yhteiskunnassa, ml. tarvetta vahvistaa tutkimuslaitosten roolia tutkijankoulutuksessa. Tulanet-verkoston (Tutkimuslaitosten yhteenliittymä) yhteisenä viestinä muistuttiin, että on tärkeää varmistaa lainmukainen 4 %:n TKI-rahoitusosuus BKT:sta, ja että tästä on välttämätöntä kohdentaa riittävä osuus tutkimuslaitoksille, jotka toimivat elinkeinon ja tutkimuspohjaisen päätöksenteon rajapinnassa. Siten vahvistetaan Suomen kilpailu- ja sopeutumiskykyä sekä tuetaan elinkeinoelämän uudistumista tutkimuksen avulla. Hallitusneuvotteluissa Luken asiantuntija oli kuultavana 12 kertaa neuvottelupöydissä ilmasto, kasvun kaava, maa- ja metsätalous sekä ympäristö.

Opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) asettivat työryhmän TKI-rahoituksen valmisteluun. Valmistelun pohjana on laki valtion T&K-toiminnan rahoituksesta, Petteri Orpon hallitusohjelman TKI-toimintaa koskevat kirjaukset sekä parlamentaarisen TKI-työryhmän linjaukset. Pääjohtaja Johanna Buchert on työryhmän jäsen. MMM ja TEM perustivat metsäbiotalouden tiedepaneelin, joka vahvistaa metsiin pohjautuvan kestävä arvoketjun tietopohjaa. Tiedepaneelin toimikausi on 2023-2026, ja puheenjohtajana toimii tutkimusylijohtaja Antti Asikainen.

Luke tuotti 9 politiikkasuositusta, 8 synteisiraporttia, 3 visiota ja keskustelunavausta sekä 3 kannanottoa. Järjestimme sidosryhmille ruoka-areenan sekä metsäareenan. Näissä lanseerasimme ruokavisio 2040 -politiikkasuosituksen sekä keskustelunavauksen metsäsektorin arvonlisän kaksinkertaistamisesta. Metsäsektorin arvonlisän kaksinkertaistaminen edellyttäisi esimerkiksi nyt vientiin menevän sellun mittavaa jatkojalostusta tekstiilikuiduksi, ligniiniin perustuvien arvoketjujen luomista sekä mekaanisen metsäteollisuuden jalostusasteen nostoa. Tilaisuudet keräsivät suuren sidosryhmäjoukon, ja palaute oli erinomaista. Metsäsektorin keskustelunavauksen viesti on levinnyt laajasti. Viranomais- ja asiantuntijatehtävien tulosten löydettävyyttä ja avoimuutta kehitettiin erityisesti luonnonvaratieto.luke.fi -palvelun kautta hakien kustannustehokkaita ja yhdenmukaisia ratkaisuja. Monipuolista politiikkatuen asiantuntijatyötä tehtiin erityisen painokkaasti ilmasto-, kasvihuonekaasulaskenta- ja metsäteemoissa.

Tutkimustietoon pohjautuvaa EU-vaikuttamista europarlamentaarikkojen, kansanedustajien, komission, Suomen pysyvän edustuston sekä sidosryhmien parissa jatkettiin niin Brysselissä kuin Suomessa. Luken tutkijat – yhdessä kansallisen ja eurooppalaisen tutkijayhteisön kanssa – osallistuivat aktiivisesti esimerkiksi EU:n pakkausdirektiivin vaikutusanalyysiin. Ja Luke reagoi nopeasti tiedon kysyntään tilanteessa, jossa Euroopan komissio esitti tieteellisestä neuvonannosta poiketen silakan kalastuksen täyskieltoa Itämerellä.

Asiantuntijaorganisaation menestykselle henkilöstö – sen osaaminen ja työhyvinvointi – on kaiken tekemisen perusta. Luke päätti käynnistää oman tohtoriohjelman vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Tohtoreiden määrän lisääminen vastaa kasvavaan osaajapulaan luonnonvara-alan tutkimuksessa. Tavoitteena on 20–25 väitöskirjan

valmistuminen vuosittain. Tohtorintutkinnon suoritusoikeuden ja lopulta tutkinnon myöntää yliopisto. Työtyytyväisyys on keskimäärin hyvällä tasolla: indeksin keskiarvo oli 3,84 (asteikolla 1-5) (2022: 3,86). Valtion keskiarvo vuonna 2022 oli 3,70. Henkilöstötutkimuksen perusteella yhteisiksi kehittämiskohteiksi valikoituivat töiden organisoimisen kehittäminen ja esihenkilötyön tukeminen. Lisäksi yksiköt, ryhmät ja tiimit valitsivat omat kehittämiskohteensa.

Työn murros haastaa kaikki työnantajat: Luke halua olla hyvinvoiva ja haluttu työpaikka myös tulevaisuudessa. Vuosina 2021-2023 toteutettu työhyvinvoinnin kehittämishjelma antoi uusia eväitä työn kuormituksen hallintaan sekä yhteisömme psyykkistä ja sosiaalista työhyvinvointia tukeviin keinoihin. Työnantajakilpailukyky on vahva: Luke on viidettä vuotta peräkkäin halutuin työpaikka sekä luonnontieteiden alan opiskelijoiden että ammattilaisten keskuudessa. Luken mainetta ja sidosryhmätukea arvioitiin tällä kertaa suuren yleisön keskuudessa. Niin maine kuin sidosryhmätuki ovat vahvistuneet edellisestä mittauksesta vuodesta 2021.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö vieraili Luken Haapastensyrjän toimipaikassa ja istutti nimikkopuunsa, kuusen, joka on tuotettu Luken kehittämällä alkiomonistusmenetelmällä. Presidentit Urho Kekkosesta alkaen ovat istuttaneet nimikkopuunsa Haapastensyrjän Rotupuistoon.

Luken kokonaismenot olivat 151,5 milj. euroa (M€), missä on kasvua edellisvuodesta 3 % (4,5 M€). Kasvun taustalla merkittävin tekijä oli lähinnä palkkatarkistusten myötä 4,5 M€:lla kasvaneet henkilöstömenot. Samaan aikaan Luken henkilöstön määrä supistui 1351 henkilötyövuodesta 1327 henkilötyövuoteen. Vuoden 2023 menoista 44 % (66,4 M€) rahoitettiin ulkopuolisella rahoituksella, josta 28 %-yksikköä (42,2 M€) koostui yhteisrahoitteisesta toiminnasta, 6 %-yksikköä (8,4 M€) maksullisen toiminnan tuloista, 9 %-yksikköä (14,0 M€) yhteistoiminnan tuloista ja 1 %-yksikkö (1,8 M€) muista tuloista sekä talousarviomomentin käyttö- ja kirjausoikeudella saatujen rahoitusten käytöstä. Vuodesta 2015 menot ovat kasvaneet 125,9 M€:sta 151,5 M€:oon (20 %), ulkopuolinen rahoitus 39,3 M€:sta 66,4 M€:oon (69 %) ja ulkopuolisen rahoituksen osuus menoista 31 %:sta 44 %:iin. Vuosi vuodelta parantuva tulos ulkopuolisessa rahoituksessa osoittaa, että Lukeen luotetaan, osaaminen on korkealla tasolla, olemme hyvin verkottuneet, työmme vastaa kansallisiin ja globaaleihin haasteisiin, hankevalmistelun ja -hallinnon tuki on ammattitaitoista - ja että lukelaiset puhaltavat yhteen hiileen.

Kokonaisuutena Luken yhdeksäs toimintavuosi oli toimintakyvyn ja tuloksellisuuden osalta hyvällä tasolla. MMM-Luke -tulossopimus toteutui suunnitellusti vain pienin poikkeamin. Tietosuojassa ja tietoturvassa ei ole esiintynyt merkittäviä poikkeamia. Lukella on osaltaan vastuu usean kansallisen verkoston toiminnasta (Luomuinstituutti, AgriHubi-maailayritysten osaamisverkosto, Eläinten hyvinvointikeskus, Tulanet sekä Metsäbiotalouden tiedepaneeli). Myös niiden toiminta oli suunnitelmien mukaista.

Luken talous vaatii toimenpiteitä. Kaikkia menoluokkia tarkastellaan kriittisesti, mutta erityisen tärkeää tutkimuslaitokselle on pitää kiinni osaajista. Siksi säästämahdollisuudet muissa menoissa perataan huolella, jotta tarve henkilöstösäästöihin minimoituu. Luke käynnisti 15.11.2023 yhteistoimintamenettelyn, jonka tavoitteena oli pienentää nykyisiä toimitilamenoja sekä hillitä toimitilamenojen kasvua tulevina vuosina. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 30.1.2024. Neuvotteluiden tavoitteena ei ollut henkilöstömäärän vähentäminen, vaan muutoksen kohteena olevien toimipaikkojen henkilöstölle tarjotaan töitä Luken muilta toimipaikoilta tai muita tehtäviä. Uudistuksen toimeenpano käynnistyi helmikuussa 2024.

Haluamme olla jatkossakin moderni ja vaikuttava kansainvälinen – ja samalla alueellinen – toimija, ja haluamme, että toimintamme on kokonaiskestävä. Tutkimukselta ja viranomaistyöltä odotetaan lisää vaikuttavuutta ja tuottavuutta. Niin fyysistä kuin digitaalista infraa uudistetaan 2030-luvun tarpeisiin, mutta samalla infrakustannus pidetään hallinnassa. Tiedon elinkaaren ja datan hallintaa kehitetään. Toiminnan vaatimustenmukaisuudesta huolehditaan, ja prosesseja kehitetään laatumallien mukaisesti ja Lean-ajattelua hyödyntäen.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Luke on tuottanut tietoa valmistelussa olevan EU-sääntelyn ja strategioiden vaikutuksista ja mahdollisuuksista Suomessa. Tietoa on viety osaksi valmistelua ja päätöksentekoa ministeriöiden, eduskunnan valiokuntakuulemisten, europarlamentaarikoiden ja kansanedustajien tapaamisten sekä Brysselin-vierailujen kautta. Tapaamisiin tuotettiin kolme kannanottoa (Northern natural resources research provides solutions for the green transition – outlook for open strategic autonomy; Three key messages concerning the proposal for EU Soil Monitoring Law; Emerging role of Boreal food production in the European context - securing European self-sufficiency and carbon neutrality by 2035). Luke on näkynyt mediassa esimerkiksi EU-sääntelyn vaikutusten arviointiin sekä ennallistamisasetukseen liittyen.

Luke reagoi nopeasti tiedon kysyntään, kun Euroopan komissio esitti tieteellisestä neuvonannosta poiketen silakan kalastuksen täyskieltoa Itämerellä. Toteutuessaan kiellolla olisi ollut dramaattinen vaikutus Suomen kalatalouteen. Tilanne vaati nopeaa reagoitua ja asiantuntemusta silakkakannoista, kalastuksesta, kalan kulutuksesta ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Tutkijat kokosivat monipuolista tietoa ja osallistuivat asiaa koskeviin keskusteluihin Suomessa ja Ruotsissa. Oltiin aktiivisia myös mediassa, somessa, blogeissa ja mielipidekirjoituksissa. Tieto ja viestintä osaltaan auttoivat saavuttamaan Suomelle myönteisen tuloksen, kun päätöksestä neuvoteltiin ministerineuvostossa. Luken tutkijat osallistuivat aktiivisesti myös esimerkiksi EU:n pakkausdirektiivin vaikutusanalyysiin osoittaen, millaisia vaikutuksia direktiivillä olisi alkuperäisessä muodossaan ollut kuitupohjaisten pakkausten asemaan markkinoilla ja siitä, miten pakkausten uudelleenkäyttövaatimuksilla ei saavuttaisi odotettuja ilmasto- ja ympäristöhyötyjä, kun tarkastelu ulotetaan pakkauksen koko elinkaareen. Tutkimustuloksia käsiteltiin tutkijayhteisössä (komission yhteinen tutkimuskeskus, Joint Research Centre), esiteltiin asiaa käsitelleille eduskunnan valiokunnille, europarlamentaarikeille sekä yhdessä VTT:n kanssa avoimessa kirjeessä. Kirjeessä nostettiin esille komission esityksen puutteet ja korostettiin ympäristövaikutusten selvittämisen (LCA) tärkeyttä.

Päätöksentekoa tuetaan esimerkiksi lausunnoin ja eduskunnan valiokuntakuulemisin, osallistamalla työryhmiin sekä tuottamalla politikkasuosituksia, visioita ja synteesiraportteja. Esimerkkejä synteesiraporteista ovat 'Fosforin kierrätyksen tarve ja potentiaali kasvintuotannossa', 'Ilmastonmuutoksen ja sään ääri-ilmiöiden vaikutukset luontoon ja luonnonvaratalouteen' sekä 'Metsänlannoitus nyt ja tulevaisuudessa'. Sidosryhmille järjestettiin useita satoja osallistujia koonneita webinaareja, kuten 'Ennallistamisasetuksen vaikutukset Suomen luonnonvarasektoriin', 'Suomalaisen maanviljelyn tulevaisuus', 'Kuinka saadaan alueiden biomassa liikkeelle biokiertotaloudessa?' ja 'Ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt'. Monet tilaisuudet kiinnostivat laajasti myös mediaa. Luke fasilitoi keskustelua myös esimerkiksi järjestämällä metsäareenan ja ruoka-areenan. Kevään 2023 hallitusneuvotteluihin tuotettiin 16 lausuntoa ja tilannekatsausta (<https://www.luke.fi/fi/uutiset/luken-toimittamat-aineistot-hallitusneuvotteluihin-2023>). Alueellista yhteistyötä tehdään lukuisilla foorumeilla, kuten maakuntien yhteistyöryhmissä (MYR).

Yhteiskunnallista keskustelua on syntynyt erityisesti Luken julkaisemien visioiden ympärille. Esimerkiksi keskustelu helmikuussa 2023 julkaistusta keskustelunavauksesta metsäsektorin arvonalisästä (ns. TOIVO-skenaario) jatkuu edelleen. Siinä tarkasteltiin skenaarioiden kautta metsäsektorin arvonalisän kaksinkertaistamisen edellytyksiä Suomen biotalousstrategian mukaisesti. Raportti lanseerattiin metsäareenassa, ja siihen on viitattu useissa yhteyksissä perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa sekä sidosryhmäkeskusteluissa. Raportin esille nostamat asiat näkyvät myös hallitusohjelmassa.

Metsäbiotalouden tiedepaneelin toiminta käynnistettiin vaikuttavasti. Paneelin sihteeristö sijoitettiin Lukeen. Paneeli laati keväällä 'Metsäbiotalouden tiedepaneelin viestit hallituskaudelle' -dokumentin sekä syksyllä 'Sustainable growth from the EU's forest bioeconomy' -kannanotto tuleville EU-organisaatioille. Tiedepaneeli käynnisti kolme selvityshanketta, joissa analysoidaan metsiin liittyvien arvojen muutosta, biotalouden uusien tuotteiden arvonlisäpotentiaalia sekä metsien kehitysuria Suomessa ja EU:ssa.

Ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa menestyttiin erittäin hyvin, mikä nosti rahoituksen ja projektien määrää. Erityisen hyvin onnistuimme EU-rahoituksen hankinnassa: Rahoitusta myönnettiin yhteensä 20 Horisontti Eurooppa (HE, EU:n tutkimuksen puiteohjelma 2021–2027) -projektille, joista viisi on Luken koordinoimia. Yksi uusista koordinoituista projekteista on Lukelle täysin uudenlainen HE-ohjelman 1. pilarin infrastruktuuriprojekti, jonka avulla Luke pääsee mukaan eurooppalaiseen infrastruktuuriverkostoihin. Kaikkiaan Luken koordinoimia EU-projekteja oli käynnissä tai valmisteilla yhteensä 16. Uutta HE-rahoitusta saatiin noin 12 M€. On huomionarvoista, että Luken koordinoimien projektien onnistumisaste oli 36 %. Osallistuimme myös HE-kumppanuuksien suunnitteluun ja rakentamiseen (Luken infrastruktuuria mukana). Suomen Akatemian rahoitusta saatiin 18 projektiin yhteensä 7,7 M€.

Vuonna 2023 käynnissä olleiden tutkimusohjelmien, Kannattava ja vastuullinen alkutuotanto (Alku), Biokiertotalous (Kierto), Ilmastoviisas hiilenkierto (Maa-ilma) ja Sopeutumis- ja palautumiskykyinen biotuotanto (Puskuri), projektisalkun koko oli yhteensä 94 M€. Salkku jakautui tutkimusohjelmittain: Alku 30 M€, Kierto 14 M€, Maa-ilma 24 M€ ja Puskuri 26 M€. Luken ohjelmien tavoitteita tukevaa strategista rahoitusta allokoitiin tutkimusohjelmiin sekä viranomais- ja asiantuntijapalveluiden (VOAS) kehittämiseen yhteensä 8,35 M€. Edellisestä vuodesta jatkuneiden strategisten projektien, 58 kpl, rahoittamisen käytettiin 5,4 M€, ja uusia strategisia tutkimusprojekteja käynnistettiin 23 kpl (2,4 M€) ja kaupallisiin projekteihin tähtääviä ns. LukeLeads-projekteja 3 kpl (0,55 M€).

Kolmen tenure track -tutkimusprofessorin kautta jatkettiin (Future Farming Technologies, Population Ecology, Business development and economics) ja neljä uutta tutkimusprofessuuria täytettiin (Sustainable Fisheries, Renewable Resource Economics and Policy, Plant Genomics and Breeding, Material and Energy Fluxes in Managed Ecosystems), joista yksi kutsumenettelyllä. Yksi haku päätettiin tuloksettomana. Lisäksi käynnistettiin kahden tutkimusprofessorin rekrytointi (Sustainable Natural Resource Governance, Large Carnivore Ecology) ja neljän tenure track -professuurin viisivuotisarviointi. Aloitettiin vakituisessa palvelussuhteessa olevien tutkimusprofessorien tieteellinen arviointi käynnistämällä neljän tutkimusprofessorin arviointiprosessit, joista yksi (Forest Inventory and Assessment) saatettiin päätökseen vuoden 2023 aikana.

Viranomais- ja asiantuntijatehtävien osalta tulosaineistojen löydettävyyttä parannettiin sivuston luonnonvaratieto.luke.fi -palvelun kautta hakien kustannustehokkaita ja yhdenmukaisia ratkaisuja. Seurantojen aineistonkeruuta ja -käsittelyä tehostettiin. Kasvihuonekaasuinventaarion menetelmää kehitettiin. Erityisen näkyviä tehtäviä olivat petoeläinten kannanmääritykset ja silakkakantaan liittyvä asiantuntijatyö. Vapaa-ajan kalastuksen saalistiedon keruun Omakalasovellusta kehitettiin. Sovellus saavutti lähes 10 000 käyttäjää. Poliittikatuen asiantuntijatyötä oli erityisen paljon ilmasto-, kasvihuonekaasulaskenta- ja metsäteemoissa.

Tilastotuotanto ja tiedontoimitukset kansainvälisille tahoille toteutuivat suunnitelman mukaisesti. Tilastoista 97 % ilmestyi oikea-aikaisesti, mikä on edellisiä vuosia parempi tulos. Eurooppalaisen maatalouden tuotantotilastoasetuksen (SAIO) toimeenpano edistyi. Maataloustilastojen tietojärjestelmiä kehitettiin Eurostatin grant-rahoituksella. Tilastotuotantoprosessiin saatiin valmiiksi malli julkaisemisen prosessin automatisoinnille. Luonnonvarojen, vihreän

kehityksen ja ympäristötilastoinnin yhteistyöryhmä on laatinut ehdotuksen ekosysteemitilinpidon työnjaosta eri toimijoiden (Tilastokeskus, Syke, Luke) kesken. Tilasto- ja tutkimusohjelmien rajapinnassa syntyi kokeellinen tilasto metsien hiilinielusta, kehitettiin biotalouslaskelmaa, tuotettiin kansallisen metsästrategian indikaattoreita (KSM2035) ja julkaistiin CAP-vaikuttavuusindikaattorit 2023-2027.

Asiakasprosessissa kehitettiin tuotteistamista, myynnin johtamista ja keksintöprosessia. Maksullisen toiminnan tuotot nousivat 8,4 M€:oon (yritysrahoituksen osuus 6,0 M€). Yhdessä yritysten kanssa rakennettiin kahdeksan uutta public private partnership-hanketta (PPP). PPP-hankkeiden kokonaiskustannus vuonna 2023 oli 1,6 M€, josta partnereiden rahoitusosuus oli 0,9 M€. PPP-konsepti soveltuu hyvin Luken tehtäviin ja toimintamalliin.

PARAS Aqua Ltd on Luken ensimmäinen research to business -projektista lähtenyt startup-yritys, joka on kaupallistanut Luken keksinnöt. ParaS-konsepti sisältää useita innovaatioita kalanviljelyteknologioiden käyttökustannusten alentamiseksi sekä tuotannon tehokkuuden parantamiseksi. Uusi merkittävä research to business -rahoitus (0,6 M€) saatiin Business Finlandilta metsägenetiikan osa-alueelle, somaattisen alkionsyntymisen menetelmiin keskittyvään Laukansaaren Giants R-to-B -projektiin. Luken holdingyhtiön perustamisen valmistelu etenee, ja tavoitteena on, että jatkossa Luke voi luovuttaa immateriaalioikeuksia perustettavalle yhtiölle ottamalla vastineeksi spin off -yhtiön osakkeita.

Kansainvälisen yhteistyön teemoina vahvistuivat metsäbiotalous ja kasvipohjaiset ratkaisut. Yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa vahvistettiin metsäbiotalouteen liittyen erityisesti Mainen, Michiganin, Minnesotan ja Washingtonin osavaltioiden kanssa. Luke ja Michigan State University isännöivät yhteistyössä Team Finlandin ja Business Finlandin järjestämän työpajan Yhdysvaltain delegaatiolle. Luken toimi myös pääpuhujana World Bioeconomy Forumissa Washington DC:ssä. Luke on luonut vahvat siteet Japaniin, Kanadaan, Iso-Britanniaan ja Etelä-Koreaan erityisesti kasvinterveyden ja kasviperäisten proteiinien alalla. Luke osallistui Suomen FoodEx23-osastolle, järjesti seminaarin Japanin FKII-verkoston kanssa ja sai Pohjois-Karjalan JTF-rahoituksesta rahoituksen kansainvälisen kasvun BIOSYS-ekosysteemiin (rahoitus 1,10 M€, josta Lukelle 0,47 M€), jolla lisätään yhteistyötä Japaniin ja Etelä Koreaan.

Eurooppalaista yhteistyötä on lisätty osallistumalla Transfiere TKI -tapahtumaan Espanjassa ja käynnistymällä yhteistyö vastaperustetun Viron maatalouden tutkimusinstituutin METK:n (Maaelu Teadmuskeskus) kanssa. Toimimme aktiivisesti myös norjalaisten NIBIO- ja NOFIMA-instituuttien kanssa. Uusien rahoitusmahdollisuuksien avauduttua Suomen NATO-jäsenyyden myötä järjestettiin webinaari Naton ohjelmarahoituksesta. Tunnettuutta kasvatettiin pilotoimalla tutkijoiden vaihto-ohjelmaa yhteistyössä FAO:n kanssa, jonne lähetettiin kaksi tutkijaa kuukauden pituiseen vaihtoon. Luke isännöi delegaatioita mm. Etelä-Koreasta, Tšekin tasavallasta ja Saksasta sekä toimii osana Circular Bioeconomy Alliance (EFI) -verkostoa.

Taulukko 1. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet ja toimenpiteet (tulossopimus)

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A1. Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat		
A11. Kaikille on riittävästi turvallista ja ravitsevaa ruokaa		
Tuotetaan tietoa elintarvikkeiden kulutuksesta.	4	
Edistetään maataloustuotannon toimintaedellytysten toteutumista pohjoisissa olosuhteissa.	4	
Tuotetaan kestäväää ruuantuotantoa edistävää tietoa maaperän hiilensidonnasta, ravinnekierrätyksestä, peltojen vesitalouden hallinnasta, eri kasvilajien ja -lajikkeiden mahdollisuuksista, uusista ja alihyödynnetyistä proteiini- ja kuitulähteistä, uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
A12. Suomalaisen ruuan kysyntä ja viennin arvo kasvavat		
Lisätään ja monipuolistetaan yhteistyötä ruokasektorin yritysten ja sidosryhmien kanssa yhteisissä hankkeissa, jotka tukevat kotimaisen ruuan kysynnän ja viennin arvon kasvua.	4	
Tuotetaan uuden teknologian avulla ratkaisuja ruoan jäljitettävyyden todentamiseen pellolta saakka.	4	
Tuotetaan ratkaisuja elintarvikealan yritysten erikoistumiseen, monipuolistamiseen ja jalostusarvon nostamiseen sekä tuotannossa että viennissä.	4	
A13. Tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisin		
Hyödynnetään genetiikan ja biotekniikan menetelmiä ruoka- ja ravinturvan ja bioraaka-ainesaatavuuden edistämiseksi.	4	
Kehitetään viljelykiertoja ja -menetelmiä sekä biomassojen ravinnekiertoa tuotantopanosten saatavuuden turvaamiseksi ja omavaraisuusasteen kasvattamiseksi (erityisesti typpi).	4	
Tutkitaan keinoja kasvattaa tuotantopanosten omavaraisuusastetta, ml. energiaomavaraisuus.	4	
A14. Kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti		
Tuetaan tutkimuksella ja asiantuntijatyöllä kestävään maataloustuotantoon liittyvän politiikan ja päätöksenteon valmistelua kansallisella ja kansainvälisellä tasolla (erityisesti EU:n CAP).	4	
Haetaan tutkimuksella vaihtoehtoja ja ratkaisuja ruuantuotannon kannattavuuden, oikeudenmukaisuuden ja vastuullisuuden parantamiseen.	4	
Edistetään datan tehokkaampaa käyttöä elintarvikeketjun läpinäkyvyyden ja avoimuuden lisäämiseksi.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuetaan uusien tuote- ja tuotantoteknologiainnovaatioiden syntymistä ja nopeaa käyttöönottoa muiden tutkimusorganisaatioiden, neuvonnan, yritysten ja sidosryhmien kanssa toteutettavissa hankkeissa. Edistetään uusien tuotanto- ja prosessointiteknologioiden sekä ja kasvipohjaisten tuotteiden kehitystä.	4	
Tuotetaan ratkaisuja ruokahävikin ja elintarvikejätteen vähentämiseen ruokaketjun kaikissa osissa. Vahvistetaan ruokahävikin seurannassa tarvittavaa tietopohjaa.	4	
Vahvistetaan luomusektorin kilpailukykyä tutkimuksen ja viestinnän avulla.	4	
Tuotetaan tietoa elintarvikkeiden kulutuksesta ja markkinoiden toiminnasta sekä ennakoidaan niiden kehittymistä.	4	
Tuotetaan tietoa oikeudenmukaiseen kestävyyssiirtymään.	4	
A15. Maatalouden rakenne kehittyy, tuottavuus paranee ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana		
Edistetään älymaatalouden ratkaisujen käyttöönottoa maataloilla (sekä kotieläin- että kasvintuotanto).	4	
Tutkitaan mahdollisuuksia vahvistaa kotieläin- ja kasvintuotannon integraatiota sekä edistetään porotaloustutkimuksen ja kotieläintuotannon tutkimuksen yhteistyötä.	4	
Tuotetaan tietoa maankäytön kehittämiseksi.	4	
Tuotetaan kestävästä ruuantuotannosta edistävää tietoa uusien tuotantoteknologioiden käyttöönotosta sekä tuotannon resurssitehokkuudesta ja kannattavuudesta.	4	
Edistetään omavaraisuusasteen nostoa ja huoltovarmuutta kehittämällä uusia viljelymenetelmiä sekä uusia teknologioita ja valkuaislähteitä.	4	
Tutkitaan uusien peltokasvilajikkeiden viljelyarvoa eri kasvuvyöhykkeillä.	4	
A16. Eläintaudit ja kasvintuhoojat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa		
Vahvistetaan kasvintuhoojien biologiaan, seurantaan, tunnistamiseen ja torjuntaan sekä riskien hallintaan liittyvää tutkimusosaamista ja osallistutaan integroidun kasvinsuojelun menetelmien kehittämiseen.	4	
Tiivistetään yhteistyötä alan muiden tutkimusorganisaatioiden kanssa.	4	
Tutkitaan tuholaiistorjunnan vaikutuksia mm. maaperään sekä biologisia menetelmiä tuholaiskantojen hallintaan.	4	
Tutkitaan eläintautiepidemioiden taloudellisia vaikutuksia.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A17. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa		
Tuotetaan, kootaan ja jaetaan tutkimukseen pohjautuvaa tietoa eläinten hyvinvoinnin edistämisestä ja arvioinnista.	4	
Integroidaan eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen ja mikrobilääkeresistenssin vastustaminen osaksi kotieläintuotannon tutkimusta.	4	
Varmistetaan kokeellisen tutkimuksen eettiset periaatteet, ml. eläinten hyvinvointi (Luken eettinen asiantuntijaneuvosto sekä luonnontieteellinen eettinen toimikunta).	4	
A2 Kestävä luonnonvaratalous turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä		
A21. Vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta		
Kehitetään maa-, metsä- ja kalatalouden sivuvirtojen hyödyntämistä vihreän siirtymän vauhdittamiseksi.	4	
Selvitetään parhaita keinoja vähentää maankäytön vesistökuormitusta ja samalla turvata luonnonvarojen kestävä käyttö.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuja kestävästi tuotetun kotimaisen kalan tarjonnan lisäämiseksi ja kalan kulutuksen myönteisten ilmasto-, ympäristö- ja terveysvaikutusten lisäämiseksi.	4	
A22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä		
Tuetaan bio- ja kiertotalouden liiketoiminnan monipuolistamista sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämistä (mm. materiaalivirtojen logistiikka ja hyödyntäminen) ja jalostusasteen kasvattamista. Kehitetään lisäarvoa tuottavia tuotesovelluksia alkutuotantojärjestelmistä.	4	
Kehitetään sekä uusien teknologioiden mahdollistamaa datan keräystä että kerätyn datan tehokasta hyödyntämistä siirtymässä kohti älymaa- ja metsätaloutta sekä kalataloutta.	4	
Tuotetaan ratkaisuja monipuolisen ja kestävä metsätalouden kehittämiseksi, mallintamiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi.	4	
Luodaan edellytyksiä vesiluonnonvarojen kestävä hyödyntämisen kasvattamiselle.	4	
Luodaan edellytyksiä hiilimarkkinoille uutena toimialana.	4	
Kootaan toimijat parantamaan maatalouden kannattavuutta ja kestävyttä, edistämään maatilayritysten liikkeenjohtoa sekä älymaataloutta ja datavarantojen tehokkaampaa käyttöä (AgriHubi).	4	
A23. Luonnon aineettomien hyödykkeiden ja hyvinvointipalveluiden käyttö lisääntyy		
Tutkitaan vapaa-ajan kalastuksen, metsästyksen ja luonnontuotealan vaikutuksia hyvinvointiin ja talouteen.	4	
Selvitetään uusia luontoperustaisia palvelutuotteita ja niiden potentiaalia.	4	
Tuotetaan päätöksentekijöille tietoa hyvinvointia ja terveyshyötyjä tuottavien luontoperustaisten palvelujen arvosta, käyttäjäryhmistä ja vaikutuksista.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan kokonaiskestävyydelle		
Kehitetään kustannustehokkaita menetelmiä ja mittareita luonnon monimuotoisuuden tilan seurantaan talouskäytössä olevilla alueilla.	4	
Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien tuotantokyvyn säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi sekä tuetaan kansallisten, kansainvälisten ja EU-tason monimuotoisuustavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa.	4	
Tuotetaan tietoa, jonka pohjalta voidaan arvioida maa- ja metsätalouden tukien ja käytännön toimien vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta ympäristövaikutusten hallinnassa.	4	
Tuotetaan ajantasaiset, kattavat ja tieteellisiin menetelmiin perustuvat kanta-arviot, saalistilastot ja ennustemallit riista- ja kalakantojen käytön, hoidon ja suojelun perustaksi.	4	
Vahvistetaan osaamista ja tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja vieraslajeista aiheutuvien riskien hallitsemiseksi.	4	
Kehitetään kansallisen geenivaraohjelman toimeenpanoon uusia toimintamalleja, joilla vahvistetaan Luken yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	4	
A25. Turvataan uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö ja vahvistetaan riskien hallintaa		
Tuotetaan ehdotuksia ruoka- ja luonnonvara-alan riskienhallintaa edistävästä keinoista ja parannetaan toimialan varautumiskykyä erilaisiin kriiseihin.	4	
Tuotetaan tietoa ja työkaluja luonnonvarojen käytön eri intressien yhteensovittamiseen ja ekosysteemipalveluidentuotantoon liittyvien vaihtosuhteiden ja riskien hallintaan.	4	
Tuotetaan ratkaisuja luonnonvarojen kestävä käytön turvaamiseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja riista- ja kalakantojen käytön kestävyden edistämiseen sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, viljelykasvien ja metsäpuiden terveyden riskien hallintaan.	4	
A26. Hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta		
Tuotetaan ja jaetaan tietoa, kehitetään tietopohjaa, raportointia ja ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään maankäyttösektorilla, maataloudessa sekä energiantuotannossa ja -käytössä. Osaaminen tuodaan kansainvälisen, EU:n ja kansallisen lainsäädäntö- ja politiikkavalmistelun ja seurannan tueksi.	4	
Tuotetaan tutkimukseen pohjaavia ratkaisuja, osaamista ja toimintamalleja kansallisissa strategioissa tunnistettujen tarpeiden mukaisesti (MISU, KISS2030 ja KMS 2035).	4	
Kehitetään kasvihuonekaasuraportointia muuttuvien tarpeiden mukaisesti.	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
Tuetaan maatalouden ympäristökuormituksen vähentämistä ja tuotetaan tietoon perustuvia ratkaisuja ravinteiden kierrätykseen.	4	
Tuotetaan ratkaisuja turvemaiden päästöjen vähentämiseen maa- ja metsätaloudessa.	4	
Vahvistetaan toimijoiden tietoisuutta ja muutosvalmiutta vihreässä siirtymässä sekä edistetään muutoksen oikeudenmukaisuutta.	4	
A27. Sopeudutaan ilmastonmuutokseen ja varaudutaan siitä aiheutuviin riskeihin		
Tuotetaan tietoa ja annetaan asiantuntijatukea eri sektoreille ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja ennakoimiseen liittyvän politiikan ja päätöksenteon tueksi alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.	4	
Edistetään ilmastonmuutokseen sopeutumista selvittämällä uusien kasvilajien ja -lajikkeiden soveltuvuutta muuttuviin kasvuolosuhteisiin.	4	
Tuotetaan ennakoivaa tietoa säätekijöiden ja ilmastonmuutoksen vaikutuksista olemassa oleviin sekä uusiin tuhonaiheuttajiin ja kehitetään riskienhallintakeinoja.	4	
Tuotetaan tietoa metsäpuiden taimien pakkas- ja kuivuusstressin sietokyvystä (riskit taimitarhalla ja uudistusaloilla).	4	
Kehitetään ilmastonmuutokseen sopeutumista lajivalinnan ja geneettisen jalostuksen avulla.	4	
A3. Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa		
A31. Maaseutualueiden yritys rakenne kehittyä ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee		
Tuotetaan tutkimustietoa maaseudun yritysten monipuolistumisesta, uudistumisesta ja kilpailukyvyn kehittämistä.	4	
Vahvistetaan alueellisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan koordinaatiota.	4	
A32. Yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja		
Integroidaan erityisesti pk-yrityksiä kansainvälisiin tutkimus- kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin ja valmistellaan yritysten kanssa yhteisiä PPP-hankkeita.	4	
Alue- ja kampusyhteistyö lisää ja monipuolistaa alan opiskelijoiden mahdollisuuksia osallistua tutkimukseen (harjoittelut, opinnäytetyöt, post doc-positiot).	4	

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet (A)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
A33. Toimintaa tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta.		
A34. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat.		
A35. Alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunkitoimijoiden kanssa.		
A36. Päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja tehdään ne näkyviksi.		
Luken rooli/osuus tavoitteiden A33-A36 toteuttamisessa		
Suunnataan maaseutututkimusta, tilastointia ja seurantatyökaluja (tilastoinnin ja seurantatyökalujen resurssit ja valmius selvitetään) siten, että se tukee mm. säädösehdotusten maaseutuvaikutusten arviointia ja maaseutupolitiikkaan liittyvää valmistelua ja päätöksentekoa.	4	
Vahvistetaan maaseutu-, saaristo- ja kaupunkialueiden vuorovaikutukseen kohdistuvaa tutkimusta ja asiantuntijatyötä.	4	
Kootaan ja seurataan maaseudun hyvinvoinnin, elinkeinotoiminnan ja elinvoimaisuuden tilaa ja kehitystä kuvaavia tietolähteitä (tilastot, seurantatyökalut, menetelmät).	4	
Tuotetaan tietoa, jonka avulla voidaan politiikkatoimilla vahvistaa maaseudun, mukaan lukien saariston, elinvoimaisuutta ja hyvinvointia.	4	
Luodaan selkeä kokonaiskuva maaseudun kehityksestä vahvistaen tiedon saatavuutta, käytettävyyttä ja hyödynnettävyyttä.	4	
A4. Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta		
A44. Ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa.		
Paikkatiedot palvelevat luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumista ja varautumista.	4	

Taulukko 2. Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet (tulossopimuksen liite 1)

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Maatalous ja ruoka					
	1	Julkaistaan maatalouden ympäristöseurantojen tulokset uudella julkaisualustalla (Luonnonvaratieto.Luke.fi)	A11, A24	4	
	2	Vakiinnutetaan AgriHubi-maatilayritysten osaamisverkoston uusi, kolmikantarahoitukseen perustuva toimintamalli	A14	4	
	4	Tuotetaan ajantasaista tietoa kotieläinten lannan kertymisestä ja lannanerityksestä.	A25	4	
	5	Suunnitellaan järjestelmä seuraamaan sää- ja ilmastoriskeistä aiheutuneita sadonmenetyksiä.	A26	4	
	6	Tuotetaan tietoa sekä kehitetään menetelmiä, joilla ylläpidetään peltojen hiilivarastoja sekä edistetään kivennäismaa peltojen hiilensidontaa.	A25, A26	4	
	7	Tehdään analyysi maaseudun toimialojen työvoiman saatavuudesta ja tulevaisuuden tarpeista vuoteen 2030.	A32	4	
	8	Tutkitaan ja kehitetään työkalua paikkaperusteisen kehittämisen ja -maaseutupolitiikan seurantaan.	A35	4	
	9	Valmistellaan ja tehdään hallitusohjelman ja budjettiratkaisujen maaseutuvaikutusten arviointi. Arviointi valmistuu 2023.	A35, A33	4	
	10	Selvitetään toteuttamis- ja rahoitusmahdollisuus: Maaseutualueiden hyvinvointia, elinkeinotoimintaa ja elinvoimaa kuvaava päivitettävä työkalu (maaseutukatsaus; mahdollinen toteutus 2024). Päivitetään maaseututilastoja ja visualisoidaan tuloksia helposti käytettävään muotoon. Elinvoimatarkastelu sisältää monipaikkaisuuden tarkastelun.	A31-A36	4	
	11	Käynnistetään mehiläissektorin tiedontuotanto CAP:n toimeenpanoon liittyen pilotointihankkeella 2023, jonka jälkeen vakiinnutetaan osaksi Luken tilasto-ohjelmaa tai VOAS-tehtäviä.	A14	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	12	Tehdään pelloilta pöytään strategian vaikuttavuusanalyysi	A12 A14	1	Tavoitteesta on luovuttu, koska strategian toimeenpano EU:ssa ei ole toteutunut suunnitelman mukaisesti. Esityksiä ei ole viety komissiossa eteenpäin, eivätkä säädösehdotukset ole siten valmistuneet. MMM:n kanssa on sovittu, että katsotaan tilanne vuoden 2024 lopussa ja otetaan tavoite uudestaan esille, mikäli asiat ovat EU-tasolla edenneet.
	13	Esiselvitys: Tutkitaan keinoja ja kehitetään työkaluja sekä aineistoja maatalouden vesistövaikutuksien hallintaan, mm. eroosiomallin jatkokehitys	A25, A27	4	
Metsävarat ja metsätalous					
	14	Vahvistetaan metsätuhojen systemaattista seurantaa ja metsätuhotietopalvelua. Seurantamenetelmien ja tuhoriskien ennakoivan hallinnan kehittämiseksi edistetään tuhonaiheuttajien tutkimusta ja laaditaan suunnitelma sekä varautumiseen että elpymiseen.	A18, A26	4	
	15	Tuotetaan tietoa jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen menetelmien vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen, ilmasto vaikutuksiin ja puuntuotantoon ja metsätalouden kannattavuuteen. Kehitetään luonnonhoidon menetelmiä.	A21	4	
	16	Selvitetään mahdollisuudet ja keinot metsien puuston kasvun kestävään lisäämiseen, ml. lannoitus	A21	4	
	17	Uudistetaan MELA-ohjelmisto	A21	4	
	18	Osallistuminen Metsäkeskuksen vetämään metsäsektorin sanastotyöhön	A21	4	
	19	Alueellisten metsäohjelmien (AMO) tarpeita varten kehitetään valtakunnan metsien inventoinnilla tuotettua alueittaista tietoa puuston määrästä, kasvusta ja laadusta, maankäytöstä sekä metsien omistussuhteista, terveydentilasta, monimuotoisuudesta, hiilivaroista ja hiilivarojen muutoksista.	A21, A24, A26	4	
	20	Seurataan ja raportoidaan Kansallisen metsästrategian (KMS) 2035 toteutusta. Kehitetään KMS- ja AMO-seurantaa ja mittaristoa yhteensopivana kokonaisuutena.	A21-A27	4	

					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
	21	Suunnitelma METKAN vaikutusten seurannasta, mm. suometsien suunnittelun toteutumiseen liittyen	A24	3	Tekeminen viivästynyt, koska METKA (metsätalouden kannustejärjestelmä) tullut voimaan vasta 1.1.2024, ja metsänomistajien rahoitushakemuksia otetaan vastaan vasta 1.3.2024 alkaen.
	22	Tuotetaan tietoa ja osallistutaan metsien ja maaperän hiilinielujen ja -varastojen ylläpitoon ja vahvistamiseen tähtäävien kannustejärjestelmien kehittämiseen.	A25	4	
	23	Tutkitaan metsäkäsittelymenetelmien ja puulajiston monipuolistamisen mahdollisuuksia, ml. sekametsäkasvatus. Tutkimuksissa huomioidaan hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisen mahdollisuudet.	A26	4	
	24	Osallistutaan metsäpuiden siemenviljelysten perustamisohjelman toteutukseen. Taataan vartetuotannon osaamisen jatkuvuus ja riittävä volyyymi.	A26	4	
	25	EU:n metsäkadon torjuntaa ja heikkenemistä ehkäisevän aloitteen tulkitseminen sekä varautuminen vaikutusarvioiden ja laskelmien tekemiseen.	A25	4	
	26	Metsäpuiden geenivarojen suojelun viranomaistehtävän kehittäminen	A21, A24	4	
	27	Osallistutaan Barentsin euroarktisen neuvoston alaisen metsätyöryhmän Suomen puheenjohtajakauden toimintaan	A21	4	
	28	Tehdasmittauspaikkojen valvontakiertoa kehitetään, ja sähköinen asiointi laajennetaan koskemaan kaikkia tehdasmittajia. Puutavaran mittauksen neuvottelukunnan sihteerintehtävistä sovitaan sidosryhmien kanssa. Lisäksi kehitetään neuvontaa.	A21	4	
	29	Asiantuntijatuki metsien tilan seurantaan ja strategisia suunnitelmia koskevan EU-säädöksen valmistelun, käsittelyn ja toimeenpanon osalta.	A24, A25, A26	4	
	30	Enfin Office toiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen		4	
	31	Esiselvitys: Luonnon virkistyskäytön kysynnän ja tarjonnan seuranta ja tutkimusta kehitetään. (LVVI – kierron tihentäminen, Kansallisen luonnon virkistyskäytön strategian 2030 seuranta)	A23	4	
Kalavarat ja kalatalous					
	32	Tuotetaan tietoa ja ratkaisuvaihtoehtoja kyttyrälohen hallintaan Atlantiin laskevissa joissa.	A24	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	33	Seurataan kuhan alamitan muutosten vaikutukset kuhakantojen tilaan, vapaa-ajan kalastukseen ja kaupalliseen kalastukseen. Tuotetaan tietoa ankeriaan kalastuksesta EU:n konsultaatiota ja säätelyä varten.	A24	4	
	34	Selvitetään, miten toteutetaan ja rahoitetaan: Selkämeren silakan laihtumisen sekä suurempien silakkayksilöiden vähentymisen syyt.	A24	4	
	35	Selvitetään lohiasetuksen vaikutukset lohikantojen tilaan ja kaupallisen kalastuksen sekä kalastusmatkailun toimintaedellytyksiin ja vapaa-ajankalastukseen. Tuotetaan tietoa lohi- ja meritaimenstrategian sekä kalatiestrategian toteutuksen tarpeisiin. Kehitetään tiedontuotantoa lohen ja meritaimenen kalastuksen säätelyn tarpeisiin. Laaditaan suunnitelma lohen ja meritaimenen rasvaeväleikkauksen hyödyntämisestä istutettujen ja luonnonlohien määrän ja alueellisen jakautumisen arvioimiseksi saaliissa.	A24	4	
	36	Annetaan asiantuntijatukea hallitusohjelmaan sisältyvän NOUSU-ohjelman hankkeiden toteuttamisessa. Selvitetään toimenpiteiden vaikutuksia. Varmistetaan vuosittaiset järvilohen vaelluspoikasten istutukset hoitosuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kehitetään kalaterveyden ja bioriskien hallintaa ja ongelmien ratkaisua yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vesihomeongelman hallintaan etsitään vaikuttavia keinoja.	A24	4	
	37	Tuotetaan tutkimus- ja kartoitustietoa rannikon kalalajien lisääntymisalueista ja monimuotoisuudesta. Tuetaan kalojen luontaista lisääntymistä edistämällä koetoiminnan avulla rannikkolajien lisääntymisalueiden kunnostusmahdollisuuksia. Kehitetään kunnostusten tuloksellisuuden mittaamenetelmiä.	A24	4	
	38	Tehostetaan geneettisen monimuotoisuuden varmistamista emokalaparvien perustamisessa ja mädintuotannossa. Arvioidaan kalojen sopimuskasvatuksen kehittämistarpeet kalakantojen säilyttämisen ja kalatiestrategian lähtökohdista. Turvataan luonnosta hankittavien lohikalakantojen (järvilohi, taimen, nieriä, siika, harjus) mädin käyttömahdollisuus laitosemokalastojen perustamiseen ja istukastuotantoon järjestämällä asianmukaiset karanteenitilat.	A24	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	39	Laaditaan suunnitelma saimaannorpan suojelemiseksi tehtyjen kalastusrajoitusten kalastukseen kohdistuvien vaikutuksien arvioimiseksi, ja selvitetään pyydysten kehittämistä norppaturvalliseksi.	A24	4	
Riistavarat ja riistatalous					
	40	Vahvistetaan erätalouden (vapaa-ajan kalastus ja metsästys) vaikuttavuuden (ml. hyvinvointi, terveysvaikutukset, rahankäyttö, vapaaehtoistyö) tutkimusta ja tilastointia. Käynnistetään seuranta 2023. Selvitetään erätalouden tiedontuotannon tarpeet yhteistyössä MMM:n kanssa	A22-A23	4	
	41	Käynnistetään merihanhikannan tutkimus ja seurantatiedon tuottaminen kv-hoito-suunnitelman toimeenpanon tarpeisiin. Kehitetään haahkan kannan- ja poikastuoton seurantaa kv-hoito-suunnitelman toimeenpanon mahdollistamiseksi.	A24	4	
	42	Kehitetään vesilintulaskentapisteiden verkostoa sekä kanta-arvioinnin menetelmiä (mallintaminen). Käynnistetään vuosittaista säätelyä tukevan verotusmallin kehittäminen. Osallistutaan vesilintujen seurannan kehittämistä koskevan selvityksen valmisteluun 2023 loppuun mennessä.	A24	4	
	43	Vahvistetaan suurpetokantojen hoitosuunnitelmien toimeenpanon ja päätöksenteon edellyttämää tiedontuotantoa. Ahman osalta laaditaan suunnitelmat (v. 2023) DNA-menetelmän hyödyntämisestä osana kannanarviointia-	A24	4	
	44	Jos rahoitus järjestyy: Tuotetaan tietoa villisian liikkumisesta ja käyttäytymisestä (GPS-pannoitus).	A24	3	GPS-pannoituksesta luovuttiin, koska siihen ei ole saatu rahoitusta, mutta analysoitu vanhaa pannoitusaineistoa ja tuotettu uutta tutkimustietoa villisian liikkumisesta.
	45	Tutkitaan hirvieläinten ekologisia vaikutuksia ekosysteemissä sekä taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksista monilajisen kannanhoidon tietopohjan, riistatalouden hyvinvoinnin sekä kannattavan ja ilmastokestävän metsätalouden vahvistamiseksi	A26	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Porotalous					
	46	Porotutkimuksen yhteistyön kehittäminen. Työkaluina tiekartta, monitieteinen työryhmä sekä mahdollisesti perustettava ohjausryhmä. Hyödynnetään Kutuharjun tarjoamat mahdollisuudet.	A15	3	Ohjausryhmälle ei ole nähty tarvetta; aktiivista sidosryhmäyhteistyötä on jatkettu muilla foorumeilla. Luken sisäistä Kutuharjun yhteistyötä lisätty, ja ulkoista koordinaatiota jatkettu sidosryhmien kanssa poron tutkimuksen tiekarttaa seuraten.
		Mobiiliin porontutkimuksen näytteenotto-, mittalaite ja punnitusyksikön perustaminen. Toteutus edellyttää rahoituksen järjestymistä. Aineistotietokannan rakentaminen.	A15	2	Suunnitelmat valmiit, mutta rahoitusta toteutukseen ei löytynyt. Aineistotietokanta valmisteilla.
		Laiduninventoinnin menetelmänkehittäminen	A15	4	
Geenivarat					
	47	Kehitetään geenivarojen hyödyntämistä: - Geenivaratietojärjestelmiä kehitetään vastaamaan paremmin tiedonhallinnan ja käytön edistämisen tarpeita. Osallistutaan työryhmään, joka organisoii NordGenin tietojärjestelmän vaihtamisen SESTO:sta GRIN:iin.	A22, A24	4	
	48	Kehitetään geenivarojen säilytystä: - Toteutetaan rakenteellisia parannuksia poikkeuksellisten olosuhteiden varalta elävien kalageenivarojen säilymisen turvaamiseksi. - Kasvigeenivarojen turvallisen säilymisen varmistamiseksi kehitetään ja hyödynnetään kryo-säilytystä. - Laajennetaan kasvigeenivarojen keskuskokoelmaa turvaavaa varmuuskokoelmaverkostoa hyödyntäen kumppanuuksiin perustuvaa toimintamallia - Edistetään geenivaratietokantojen kehittämistä ja osaamisen siirtoa.	A24	4	
Läpileikkaavat					
	49	Kehitetään eläinten hyvinvoinnin kansallisia seurantamittareita ja kokonaisarviointia yhdessä Ruokaviraston kanssa.	A17	4	
	50	Otetaan uudet EU:n raportointijärjestelmät (taakanjako- ja LULUCF- sekä Energiaunionin hallintomalli –asetus) käyttöön, ja tuotetaan niiden edellyttämä raportointitieto-	A25	4	
	51	Osallistutaan Kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman (KISS2030) sekä hallinnonalan sopeutumisen toimintaohjelman toimeenpanoon. Kehitetään ilmastoriskien hallinnan ja sopeutumisen seurannan menetelmiä.	A26	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	52	Kansainvälisen luonnonvarapolitiikan verkoston toiminnan tukeminen.	A27	4	
	53	Jalkautetaan tutkimustietoa osana Suomen arktista strategiaa ja huomioiden hallitusohjelman linjaukset arktisesta yhteistyöstä.	A27	4	
	54	Osallistutaan kansallisen biotalousstrategian toimeenpanoon, kehitetään Biotalous- lukuina tilastoja ja edistetään biotalouden korkeampaa arvonlisää tuottamalla tutkimustietoa. Lisätään tietoa biomassojen ja sivuvirtojen kysynnästä, saatavuudesta ja kilpailutilanteesta huolehtimalla, että tieto on toimijoiden saatavilla. Vahvistetaan metsäsektorin resurssi- ja kustannustehokkuutta digitalisaatiota kehittämällä.	A13, A21, A22, A23, A25, A31, A32	4	
	55	Valmistellaan VOAS-toiminnan laatua ja asiakastyytyvää kuvaa kuvaavat mittarit ja käynnistetään niihin perustuva säännöllinen seuranta.	B2	4	
	56	Otetaan aktiivisesti käyttöön ja toteutetaan vieraslajilainsäädännön toimeenpanoa ja sitä edistäviä toimintamalleja. Toteutetaan laji-kohtaista sekä kohderyhmittäistä viestintää keskeisten kansalliseen vieraslajiluetteloon sisällytettävien uusien vieraslajien että muiden haitalliseksi tunnistettujen, mutta toistaiseksi luettelosta poissääneiden, vieraslajien osalta.	A24	4	
	57	Osallistutaan biodiversiteettiasioiden asiantuntija- ja taustatyöhön. Jatketaan käynnissä olevaa selvitystyötä muiden tehokkaiden suojelutoimenpiteiden (OECM) osalta.	A24	4	
	58	Helmi-ohjelman seuranta yhteistyössä SYKEN kanssa ja Helmi-ohjelmaan liittyvä tutkimus MMM:n vastuulla olevien toimenpiteiden osalta.	A24	4	
	59	Biotalous tuotteiden ja elintarvikkeiden ympäristöjalanjälkiin ja –suorituskykyyn liittyvää tietopohjaa vahvistetaan. Tämä edellyttää menetelmän kehittämistä ja -harmonisointia, sisältäen korvattavien tuotteiden tietopohjan määrittämisen.	A21	4	
	60	Osallistutaan kansainväliseen maaperäyhteistyöhön, mm. osallistumalla 4/1000 -aloitteen toimintaan sekä FAO:n Global Soil Partnership toimintaan. Luke toimii olemassa olevan rahoituksen puitteissa asiantuntijana kv. hankkeissa maatalous- ja metsäsektorin ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutumistoimissa.	A25	4	

Teema	Nro	Toimenpide	Tulos-tavoite	Arvio (1-5)	Kommentti
					1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
	61	Startup-toimintamallin kehittämiseksi valmistellaan holding-yhtiön perustamista. Tämä edellyttää muutosta Luke-lakiin. Samalla arvioidaan lain muutkin muutostarpeet.	C5	3	Säädösvalmistelu tehty MMM-Luke -yhteistyössä, mutta hanke odottaa päätöstä rahoituksesta. Edetään sen jälkeen.
	62	Rahoituksen hankkiminen ja konsortion kokoaminen luonnonvara-alan talousmallinnuksen kehittämiseen yleisen tasapainon mallinnuksen suuntaan siten, että kyetään antamaan arvioita luonnonvara-alan vaikutuksista kansantalouteen ja aluetalouteen.	A22	3	Rahoitus ei järjestynyt. Yleisen tasapainon mallinnustyöhön liittyvä osaamisen kehittäminen on päätetty toteuttaa väitöskirjatutkijan rekrytoinnilla osana Luken tohtorikoulua (yhteistyötahona Helsingin yliopisto). Siten toimeenpano käynnistyy vuonna 2024, ja tuloksia on odotettavissa 2027 alkaen.

Tavoitetta tieteellisten referoitujen artikkeleiden määrässä ei saavutettu. Julkaisujen laatua ja vaikuttavuutta osoittavista indikaattoreista, CNCI ja Top 10 %, jälkimmäinen jäi tavoitteesta. Top 10 % kertoo, että 5-vuotiskaudella 2016-2020 julkaistuista Luken artikkeleista 15 % kuuluu samalla tutkimusalalla ja ilmestymisvuonna globaalisti julkaistujen artikkeleiden eniten viitatus 10 prosentin joukkoon. CNCI:lla (normalisoitu viittausindikaattori, category normalized citation impact) mitattuna Luken vaikuttavuus 5-vuotiskaudella 2016–2020 on korkeampi kuin keskimäärin maailmassa samalla alalla ja ilmestymisvuonna julkaistujen artikkeleiden. CNCI arvo 1 tarkoittaa, että julkaisut ovat keränneet viittauksia globaalin keskiarvon mukaisesti. Luken arvo 1,4 tarkoittaa, että julkaisuihin on viitattu 40 % yli globaalin keskiarvon kyseisellä tutkimusalalla ja ilmestymisvuonna. Kansainvälisten yhteisartikkeleiden osuus oli 56 % vuonna 2023. Julkaisuista on avoimesti saatavilla 86 %. Asiakasrahoituksessa tavoite ylitettiin, ja se nousi ensimmäistä kertaa yli 8 M€:n. EU-rahoitus kasvoi vuodessa 7,3 M€:sta 9,3 M€:oon (27 %) (taulukko 3). EU-rahoitus on kasvanut yli kolmenkertaiseksi vuodesta 2015, jolloin se oli 2,9 M€.

Taulukko 3. Yhteiskunnallinen vaikuttavuuden tunnusluvut

Nro	Vaikuttavuus	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs tavoite
Tieteelliset julkaisut						
1	Tieteelliset referoidut artikkelit, kpl	708	657	690	646	-6 %
2	Avoimesti saatavilla olevien (OA) julkaisujen osuus, %	81	84	87	86	-1 %-yks.
3	Kansainvälisiä yhteisartikkeleita, %	58	61	61	56	-5 %-yks.
Tieteellisten julkaisujen vaikuttavuus, 5-vuotiskausittain						
4	Artikkeleita Web of Science -tietokannassa, kpl	2 252	2 356	2 480	2 530	2 %
5	Top 10 % ¹⁾	15 %	16 %	16 %	15 %	-1 %-yks.
6	CNCI ²⁾	1,4	1,4	1,4	1,4	0 %
Luottamus- ja maineindeksi: Sidosryhmät						
7	Mediabarometri, tunnettuus ja kiinnostavuusindeksi (hyvä, jos 100 tai suurempi)	105	-	-	-	
8	Maineindeksi (1-5): Media	3,55	-	-	-	
9	Maineindeksi (1-5): Yritykset	3,55	-	-	-	
10	Maineindeksi (1-5): Kansalaiset	3,36	-	-	-	
11	Maineindeksi (1-5): Päättäjät	3,62	-	-	-	
12	Maineindeksi (1-5): Tutkimuskumppanit	3,48	-	-	-	
Asiakas- ja EU-rahoitus						
13	Asiakasrahoitus, M€	7,6	7,8	8,0	8,4	5 %
14	EU:lta saatava rahoitus, M€	6,6	7,3	6,9	9,3	35 %
15	EU-rahoitetut –hankkeet (pois lukien kansallisesti jaettava EAKR-, ESR-, EMR-, EMKR-rahoitus), kpl	120	110	115	110	-4 %
Tutkimusohjelmat						
13	Temaattisten ohjelmien vaikutusten yhteiskunnallisen ja tieteellisen vaikuttavuuden seuranta	-	-	-	välisarviointi	

¹⁾Top 10 % -indikaattori ilmaisee, kuinka suuri osuus Luken artikkeleista kuuluu saman tieteenalan, julkaisuvuoden ja -tyypin globaalisti viitatuimpaan 10 prosenttiin. Tarkastelujakso on 2016–2020, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä. <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCbibliometriikka/Vaikuttavuusindikaattoreita#Vaikuttavuusindikaattoreita-TieteenalanormalisoidutTopx%-indikaattorit>.

²⁾CNCI-indikaattori kuvaa Luken artikkelien saaman viittausmäärän suhdetta muiden samalla tutkimusalalla, samana vuonna ilmestyneiden ja samaa julkaisutyyppiä olevien julkaisujen viittausten keskiarvoon. Keskimääräistä viittausvaikutusta vastaava arvo on 1. Tarkastelujakso on 2016–2020, koska viittausten kertymistä voidaan luotettavasti mitata aikaisintaan kahden vuoden kuluttua artikkelin julkaisupäivästä. <https://wiki.eduuni.fi/display/CSCbibliometriikka/Vaikuttavuusindikaattoreita#Vaikuttavuusindikaattoreita-Tieteenalanormalisoidutviittausindikaattorit>.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tavoitteiden toteutumaa on arvioitu taulukoissa 4, 5 ja 14.

Taulukko 4. Toiminnan tuloksellisuuden tavoitteet (tulossopimus)

Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet (B)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
B1. Toimintamme on asiakaslähtöistä, verkostoitunutta, vastuullista ja ennakoivaa		
B11. Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista	4	
B12. Viestintämme on osa kaikkea toimintaa, suunnitelmallista ja oikea-aikaista	4	
B13. Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista	4	
B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme tukee ennakoivasti päätöksentekoa, elinkeinojen kilpailukykyä ja vaikuttavuutta		
	4	
B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti		
	4	
B4. Ennakoimme riskejä, varaudumme kriiseihin sekä vahvistamme palautumiskykyä häiriö- ja kriisitilanteissa		
Tuotamme tutkimukseen pohjautuvia tulevaisuuskuvia bio- ja kiertotalouteen. Luken Ruokavisio 2040 luotaa ruoantuotannon tulevaisuuden näkymiä.	4	
Riskienhallinnan, turvallisuuden ja kestävä kehityksen tavoitteet ovat osa toiminnanohjausta.	4	
Tuemme MMM:n toimintaa poikkeustilanteissa.	4	
Ylläpidämme ajantasaista tilannekuvaa luonnonvarojen käytöstä ja ruokaturvasta.	4	
Tutkimuksemme tukee yhteiskunnan ruokaturvaa ja muita varautumistarpeita luonnonvara-alan sektoreilla	4	
Luke vahvistaa rooliaan huoltovarmuusorganisaatiossa.	4	
Luken ennakointi- ja varautumisvalmiutta ja -kyvykkyyttä on parannettu perustamalla ennakointi- ja varautumisorganisaatio omine vastuualueryhmineen.	4	
Luke koordinoi hallinnonalan yhteistä kyberturvallisuushanketta.	4	

Taulukko 5. Voimavarojen hallinnan tavoitteet (tulossopimus)

Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)	1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty	
	Arvio	Poikkeaman syy
C2. Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin		
	3	Vuoden 2023 nettomenot olivat 3,5 M€ enemmän kuin vuoden 2023 talousarvion rahoitus. Ylitys aiheutui pääosin kertaluonteisista menoeristä (investoinnit ja hankekustannusten maksu Senaatti-kiinteistöille). Pysyvissä menoissa oli kasvua sekä edellisen vuoden tasoon että suunnitelmaan verrattuna matkamennoissa ja palveluiden ostoissa.
C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty		
	5	Ulkopuolinen rahoitus toteutui kokonaisuudessaan 6,4 M€ tavoitetta ja 4,1 M€ edellisvuotta suurempana. EU-rahoitus toteutui 2,4 M€ tavoitetta ja 2,0 M€ edellisvuotta suurempana. Maksullisen toiminnan tuotot toteutuivat 0,4 M€ tavoitetta ja 0,6 M€ edellisvuotta suurempana.
C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä		
<p>Tutkimusympäristöjä kehitetään strategian mukaisesti tekemällä valittuihin kohteisiin investointeja, joilla tutkimusympäristöt pidetään kansainvälisesti kilpailukykyisinä, sekä lisäämällä yhteistyötä alueellisten kumppaneiden kanssa.</p>	3	<p>Investointien hankintaprosesseissa oli vuonna 2023 viiveitä sekä toimitusviiveiden että Luken kehittämissuunnitelmien viivästymisten vuoksi. Jokioisten kotieläintutkimuksen tutkimusnavetan rahoitus varmistui maaliskuun kehyspäätöksellä, minkä jälkeen toimitilahankesuunnittelua on jatkettu. Hankkeen investointien toteutus siirtyy pääosin vuodelle 2025.</p>
<p>Luken toimintamallin mukaisesti toimipaikka ei palvele vain ympäristöaluetta, vaan jokaisen toimipaikan tutkimus palvelee koko maata ja jokainen toimipaikka on kanava Luken koko osaamiseen.</p>	3	<p>Toimipaikkaverkoston kehittäminen ja infrapalveluiden fokusointi jatkuvat edelleen vuonna 2024 tavoitteena kilpailukykyiset ja avoimet tutkimusinfrastruktuurit.</p>
C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista		
	4	

1.3.1 Toiminnallinen tuottavuus

Referoitujen tieteellisten julkaisujen määrä tutkijahenkilötyövuotta kohden oli edellisvuoden tasolla ja jäi hieman tavoitetta pienemmäksi. Muiden julkaisujen määrä tutkijahenkilötyövuotta kohden jäi sekä tavoitetta että edellisvuotta pienemmäksi (taulukko 6).

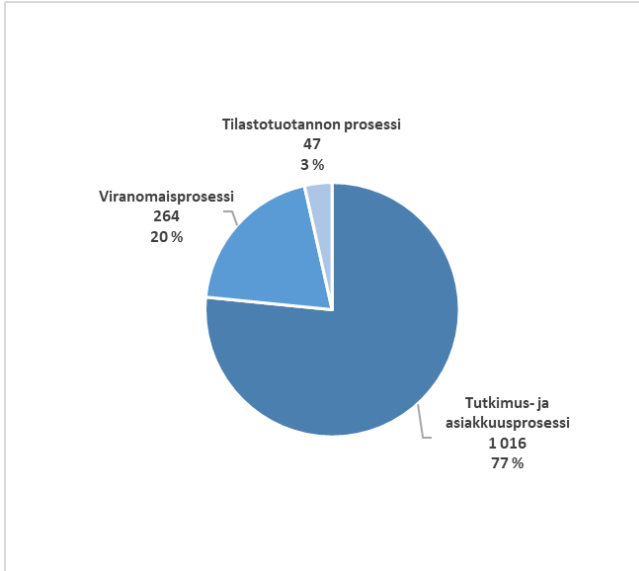
Henkilömäärä oli 1327 henkilötyövuotta (htv) eli lähes tavoitteen mukainen ja 24 htv edellisvuotta pienempi (taulukko 6). Ydinprosesseittain tarkasteltaessa prosessien suhteelliset osuudet toteutuivat edellisvuoden ja tavoitteen mukaisina. Viranomaisprosessin osuus oli 20 % (2022: 20 %, 2023 tavoite: 20 %), tilastotuotannon prosessin 4 % (2022: 4 %, 2023 tavoite: 4 %) ja tutkimus- ja asiakkuusprosessin 76 % (2022: 76 %, 2023 tavoite: 76 %).

Taulukko 6. Tuottavuus

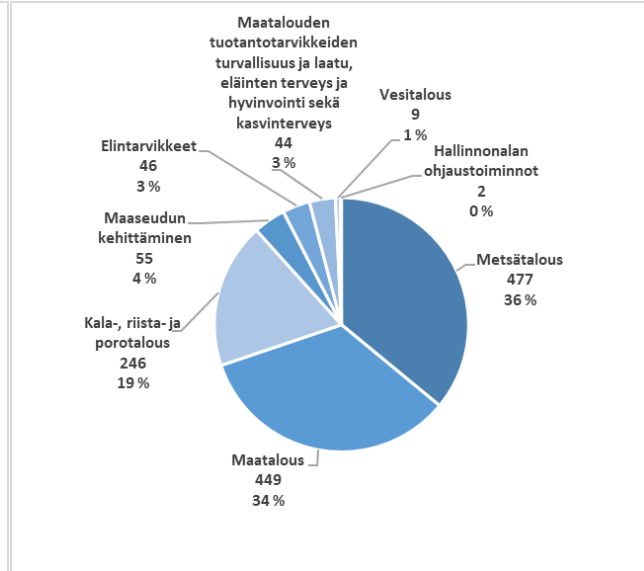
Nro	Tuottavuus	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs. tavoite
Julkaisutoiminta						
1	Referoidut tieteelliset julkaisut / tutkijahtv	1,1	1,0	1,1	1,0	-9 %
2	Muut julkaisut / tutkijahtv	1,1	1,2	1,2	1,0	-17 %
3	Tutkija-htv, jonka perusteella luvut laskettu	639	658	650	663	2 %
Henkilötyövuosien kohdentuminen						
4	Ydinprosessien henkilötyövuodet yhteensä	1 296	1 351	1 325	1 327	0 %
5	Viranomaisprosessi	249	277	270	264	-2 %
6	Tilastotuotannon prosessi	47	49	47	47	0 %
7	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	1 000	1 025	1 008	1 016	1 %

Kuvassa 1 esitetään henkilötyövuosien jakautuminen ydinprosesseittain ja kuvassa 2 valtioneuvoston ydintoimintoluokituksen mukaisesti.

Kuva 1. HTV (%) Luken ydinprosessien tehtävien mukaisesti

Kuva 2. HTV (%) valtioneuvoston ohjesäännön ja ydintoimintoluokituksen mukaisesti (liite B)

1.3.2 Toiminnan taloudellisuus

Tilinpäätösanalyysissä luvussa 1.6. käsitellään tarkemmin rahoituksen rakennetta. Tuotto- ja kululaskelma esitetään luvussa 3.

Luken ydinprosessien kokonaiskustannukset olivat kustannuslaskennan mukaisesti 150,1 milj. euroa (M€). Kustannukset toteutuivat 10,3 M€ (7 %) tavoitetta suurempina. Edelliseen vuoteen verrattuna kustannukset kasvoivat 10,8 M€ (8 %) (taulukko 7). Kustannusten kasvussa näkyy erityisesti henkilöstökulujen kasvu 4,9 M€:lla sekä toimitila- ja kiinteistöhallinnon menojen kasvu 3,1 M€:lla edellisvuodesta. 2023 keväällä voimaan tulleen virka- ja työehtosopimuksen vaikutukset eivät olleet tiedossa vielä tulossopimusta laadittaessa, eikä sen kustannusvaikutuksia ole huomioitu vuoden 2023 tavoiteluvuissa. Lisäksi kustannusten kertymiseen vaikutti yhteisrahoitteisen, yhteistoiminnan ja asiakasrahoitteisen projektikannan voimakas kasvu edellisvuoteen ja tavoitteeseen verrattuna sekä lisääntyneet viranomaistoimintaan liittyvät tehtävät.

Tutkimus- ja asiakkuusprosessin osuus toiminnasta oli 76 % (2022: 76 %, 2023 tavoite: 76 %), viranomaisprosessin 21 % (2022: 21 %, 2023 tavoite: 20 %), tilastoprosessin 3 % (2022: 3 %, 2023 tavoite: 4 %) eli edelliseen vuoteen ja tavoitteeseen verrattuna prosessien osuuksissa toiminnan kokonaisvolyymista ei tapahtunut merkittävää muutosta.

Tutkimus- ja asiakkuusprosessin kustannukset kasvoivat 8,4 M€ (8 %) edellisvuodesta ja olivat 7,8 M€ (7 %) tavoitetta suuremmat. Viranomaisprosessin kustannukset olivat 2,2 M€ (8 %) edellisvuotta ja 2,8 M€ (10 %) tavoitetta suuremmat. Tilastoprosessin kustannukset jäivät 0,3 M€ (-5 %) tavoitetta pienemmiksi ja kasvoivat edellisvuodesta 0,2 M€ (3 %).

Vuosien 2021-2023 toteutuneet prosessi- ja toimintokohtaiset kustannustiedot perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn toimintolaskennan tuottamaan tietoon.

Ydinprosessien kokonaiskustannukset henkilötyövuotta kohden olivat 113 000 euroa ja nousivat 8 000 euroa (8 %) tavoitetta ja 10 000 euroa (10 %) edellisvuotta korkeammaksi, johtuen pääasiassa edellisvuotta ja tavoitetta suuremmista kustannuksista.

Vuonna 2023 tuotoilla ja kirjaamisoikeuksilla rahoitettiin 44 % kokonaismenoista, mikä oli kaksi prosenttiyksikköä edellisvuotta ja kolme prosenttiyksikköä tavoitetta enemmän.

Yhteisrahoitteisen ja maksullisen toiminnan tuotot tutkijahenkilötyövuotta kohden olivat 77 000 euroa (yhteisrahoitteinen 64 000 euroa ja maksullinen 13 000 euroa) eli 4 % tavoitetta ja 3 % edellisvuotta enemmän. Tavoitetta ja edellisvuotta suurempi tulos johtuu erityisesti yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen nousemisesta sekä tavoitetta (+2,9 M€ / 7 %) että edellisvuotta (+1,5 M€ / 4 %) suuremmiksi. Myös maksullisen toiminnan tuotot ylittivät tavoitteen (+0,4 M€ / 4 %) ja nousivat edellisvuodesta (+0,6 M€ / 7 %). Tutkijahenkilötyövuodet toteutuivat tavoitetta suurempana (13 htv / 2 %) ja kasvoivat hieman edellisvuodesta (5 htv / 1 %).

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot (sis. henkilöstömenot) olivat 18,2 M€ ja kasvoivat edellisvuodesta 3,1 M€ (+20 %). Toimitilavuokrat nousivat 1,1 M€ (+9 %) edellisvuotta suuremmiksi, mikä johtui pääasiassa vuokrien indeksikorotuksista (+8,3 % vuodesta 2022) sekä tämän lisäksi eri toimipaikoilla toteutetuista uudistus-/muutosprojekteista, joilla on ollut toimitilavuokria nostava vaikutus. Lisäksi vuonna 2023 maksettiin Senaatti-kiinteistöille 1,7 M€ kertakorvaus Jokioisten uuden tutkimusnavetan ensimmäisen vaiheen suunnittelukustannuksista. Tavoitteeseen verrattuna toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot kasvoivat 2,1 M€ (+13 %) suuremmiksi, johtuen pääasiassa Senaatti-kiinteistölle maksetusta kertaerästä.

Toteutuneet toimitiloihin liittyvät investoinnit (Senaatti toteuttaa; virastolle vuokravaikutus) olivat 4,3 M€ eli 2,8 M€ (-39 %) tavoitearviota pienemmät. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että Jokioisten uuden tutkimusnavetan rakennustyöt eivät käynnistyneet vielä vuonna 2023. Valtioneuvoston raha-asianvaliokunta on 1.2.2024 puoltanut Senaatti-kiinteistöjen kanssa tehtävää uuden tutkimusnavetan vuokraamista koskevaa vuokrasopimusta.

Toimitila- ja kiinteistöhallinnon osuus kokonaismenoista oli edellisvuoden ja tavoitteen mukaisesti 10 %. Toimistotilan määrä henkilötyövuotta kohden oli 6,9 neliometriä eli tavoitetta (-35 %) ja edellisvuotta (-19 %) pienempi.

Tietotekniikkamenot olivat 9,8 M€ eli 0,6 M€ (7 %) tavoitetta ja 0,3 M€ (4 %) edellisvuotta suuremmat. Tietotekniikkamenot muodostivat tavoitteen mukaisesti ja edellisvuoden tavoin 6 % kokonaismenoista.

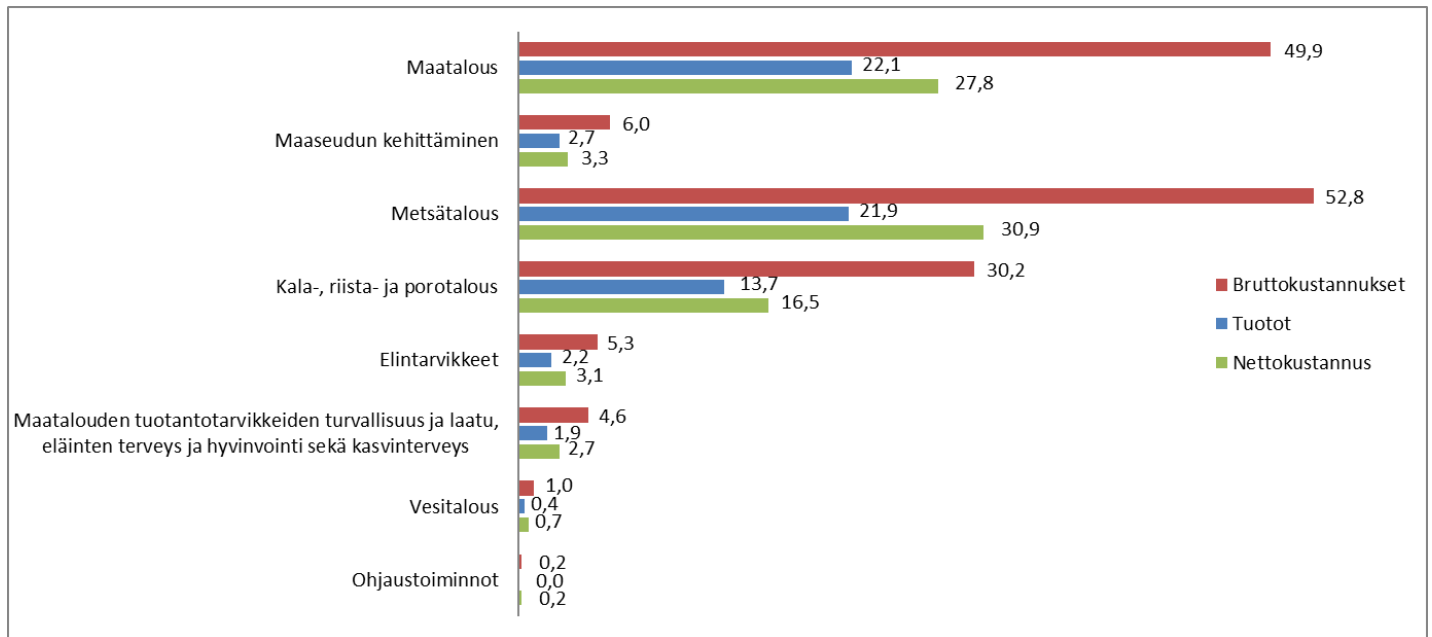
Taulukko 7. Taloudellisuus

Nro	Taloudellisuus	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs tavoite
1	Ydinprosessien kustannukset (1 000 €) ¹⁾	129 457	139 337	139 800	150 116	7 %
2	Viranomaisprosessi	25 265	29 178	28 600	31 397	10 %
3	Tilastotuotannon prosessi	4 764	4 876	5 300	5 039	-5 %
4	Tutkimus- ja asiakkuusprosessi	99 428	105 283	105 900	113 680	7 %
5	Ydinprosessien kokonaiskustannukset/htv	100	103	105	113	8 %
6	Kokonaismenot (talousarviomenot) (1 000 €)	133 399	147 013	146 100	151 475	4 %
7	Tulot ja kirjaamisoikeudet (1 000 €)	55 101	62 344	60 000	66 415	11 %
8	Tulojen ja kirjaamisoikeuksien osuus kokonaismenoista	41 %	42 %	41 %	44 %	3 %-yks.
9	Yhteisrahoitteisen ja maksullisen toiminnan tulot/tutkijahtv (1 000 €)	68	75	74	77	4 %
Toimitilat						
10	Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menot (1 000€) (sis. henkilöstömenot)	12 838	15 166	16 100	18 224	13 %
11	Toimitila- ja kiinteistöhallinnon menojen osuus kokonaismenoista	10 %	10 %	11 %	12 %	1 %-yks.
12	Toimistotilaa m ² /htv	11,6	8,5	10,6	6,9	-35 %
13	Investointitarpeet toimitiloihin ²⁾ (1 000€)	13 797	12 738	7 064	4 276	-39 %
Tietotekniikka						
15	Tietotekniikkamenot (1 000€) (sis. henkilöstömenot)	8 962	9 490	9 200	9 842	7 %
16	Tietotekniikkamenojen osuus kokonaismenoista	7 %	6 %	6 %	6 %	0 %-yks.
17	Tietotekniikkainvestoinnit (1 000€)	0	0	100	0	-100 %

¹⁾ Kustannuslaskennassa tukitoiminoille ja ydintoimintaa avustaville toiminnoille kohdistuneet tuotot on huomioitu kustannuksia pienentävänä tekijänä (2,2 M€ v. 2023). Tukitoimintojen ja ydintoimintaa avustavien toimintojen nettokustannus ja pääomakustannukset on kustannuslaskennassa kohdistettu ydinprosesseille.

²⁾ Senaatti toteuttaa; virastolle vuokravaikutus. Edellyttää Senaatin investointivaltuuksista sopimista VM:n ja Senaatin kanssa.

Kuva 3. Tuotot, kustannukset ja nettokustannus (milj., euroa) vuonna 2023 valtioneuvoston ohjesääntöön perustuvan ydintoimintoluokituksen mukaisesti (liite B)

1.3.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullinen toiminta perustui vuonna 2023 valtion maksuperustelakiin ja asetukseen sekä maa- ja metsätalousministeriön asetukseen Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2022-2023 (1055/2021).

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien toteutuneet luvut vuosilta 2021-2023 perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn projektilaskennan tuottamaan tietoon.

Maksullisen toiminnan, joka perustuu MMM:n asetukseen Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista, tulos ja kannattavuus esitetään taulukoissa 8 ja 9.

Luken julkisoikeudellisena suoritteena myydään ATP-todistuksia. ATP-todistus on kuljetusvälineen rekisteröintimaan viranomaisen antama todistus siitä, että kuljetusväline on ATP-sopimuksen (helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kansainvälisiä kuljetuksia ja tällaisissa kuljetuksissa käytettävää erityiskalustoa koskeva sopimus) vaatimusten mukainen. Sopimusmaat tunnustavat toistensa antamat ATP-todistukset. ATP-todistusten hinta vaihtelee eri maissa. Suomalaisen ATP-todistuksen hinta oli 120 euroa vuonna 2023.

Julkisoikeudellisten ATP-todistusten tuotot olivat 0,168 M€, jossa kasvua edelliseen vuoteen 0,02 M€ (10 %). Tuotot nousivat 0,02 M€ (12 %) tavoitetta suuremmiksi. Kustannusvastaavuus oli 88 % eli kustannusvastaavuus parani edellisvuodesta kymmenen prosenttiyksikköä (taulukko 8). ATP-todistusten käsittely on vuoden 2024 alussa siirretty sähköiseen prosessiin, jonka on tarkoitus vähentää merkittävästi työpanosta, ja samalla myös ATP-todistusten postituskulut poistuvat suurimmaksi osaksi. Lisäksi 1.1.2024 voimaan tulleessa uudessa Maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa Luonnonvarakeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2024-2025 (1051/2023) ATP-todistuksen hinta on nostettu 140 euroon.

Taulukko 8. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 €, julkisoikeudelliset suoritteet

	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	149	153	150	168
Maksullisen toiminnan muut tuotot				
TUOTOT YHTEENSÄ	149	153	150	168
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	1		1
Henkilöstökustannukset	97	95		89
Vuokrat	0	0		0
Palvelujen ostot	7	12		15
Muut erilliskustannukset	0	1		1
Erilliskustannukset yhteensä	104	109		106
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	82	82		82
Poistot	5	4		4
Korot	0	0		0
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	87	86		86
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	191	195	150	192
KUSTANNUSVASTAAVUUS	-42	-42	0	-24
(tuotot - kustannukset)				
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	78 %	78 %	100 %	88 %

Lisäksi Luke suorittaa puutavaran virallisia mittauksia ja tehdasmittausten valvontamittauksia (laki puutavaran mittauksesta 414/2013), jonka 52§:n 3 momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriö on antanut asetuksen puutavaran virallisesta mittauksesta, valvontamittauksesta ja mittauslautakunnan käsittelystä perittävistä maksuista vuosina 2022 ja 2023 (1103/2021). Maksu virallisesta mittauksesta on 500 euroa, valvontamittausmaksu 1 200 euroa ja maksu mittauslautakunnan käsittelystä 1 000 euroa. Vuonna 2023 maksuja perittiin yhteensä 1 000 € ja toimintaan liittyvät kokonaiskustannukset olivat 14 000 €.

Kustannusvastaavuuslaskelmassa esitettävät liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tuotot olivat 8,2 M€ ja ne olivat 0,6 M€ (7 %) edellisvuotta ja 0,4 M€ (5 %) tavoitetta suuremmat (taulukko 9). Elinkeinoelämältä saatujen tuottojen osuus liiketaloudellisesti hinnoitelluista tuotoista oli 5,9 M€ eli 71 % (2022: 5,0 M€ / 65 %).

Liiketaloudellisesti hinnoiteltujen suoritteiden tulos oli 0,6 M€ ylijäämäinen ja kustannusvastaavuus jäi 0,3 M€ edellisvuotta ja 0,7 M€ asetettua tavoitetta pienemmäksi. Kustannusvastaavuusprosentti oli 107 % ja laski 5 %-yksikköä edellisvuodesta ja jäi 13 %-yksikköä tavoitetta pienemmäksi. Vesiviljelyn osuus tuotoista oli 1,6 M€ (2022: 1,5 M€) ja tulos oli 0,04 M€ ylijäämäinen (2022: 0,04 M€).

Taulukko 9. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 1 000 €, maksulliset liiketaloudelliset suoritteet

	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 480	7 676	7 850	8 229
Maksullisen toiminnan muut tuotot	3	3		3
TUOTOT YHTEENSÄ	7 483	7 679	7 850	8 232
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	214	363		407
Henkilöstökustannukset	2 804	2 844		3 152
Vuokrat	27	17		21
Palvelujen ostot	996	963		919
Muut erilliskustannukset	39	77		109
Erilliskustannukset yhteensä	4 080	4 264		4 608
Osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	2 369	2 467		2 902
Poistot	138	125		152
Korot	0	0		11
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 507	2 592		3 065
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	6 587	6 856	6 550	7 673
KUSTANNUSVASTAAVUUS	896	823	1 300	559
(tuotot - kustannukset)				
KUSTANNUSVASTAAVUUSPROSENTTI	114 %	112 %	120 %	107 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	896	823	1 300	559
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0

Kilpailulain 30 d §:ssä (721/2019) tarkoitettua kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa kuvaava tuloslaskelma on esitetty tilinpäätöksen liitteessä 18. Kilpailutilanteessa tapahtuvan taloudellisen toiminnan tuotot olivat 6,81 M€ (2022: 5,83 M€). Tästä maksulliseen liiketaloudelliseen toimintaan liittyviä tuottoja oli 6,79 M€ (2022: 5,80 M€) ja muita tuottoja 0,02 M€ (2023: 0,03 M€).

Kilpailutilanteessa tapahtuvan taloudellisen toiminnan kustannukset olivat 6,22 M€ (2022: 5,16 M€) ja tulos 0,59 M€ (2022: 0,67 M€) ylijäämäinen kustannusvastaavuusprosentin ollessa 110 % (2022: 113 %).

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden parantamiseksi tulevina vuosina, on loppuvuodesta 2023 julkaistu uusi Luken sisäinen ohjeistus asiakastyön toteuttamisesta ja hinnoittelusta sekä hinnoittelupolitiikka. Lisäksi hintoihin on tehty tarkistuksia.

1.3.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteista toimintaa on toiminta, johon saadaan rahoitusta joko valtion ulkopuolelta tai toiselta virastolta ilman velvoitetta luovuttaa rahoittajalle välitöntä vastiketta. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot on jaoteltu sektoreittain: muilta valtion virastoilta saatava rahoitus, EU:lta saatava rahoitus, valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus ja muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot. Muilta valtion virastoilta saatava rahoitus sisältää sekä laskutukseen että talousarviotilin kirjaamisoikeuteen perustuvan rahoituksen. EU-rahoitus sisältää suoraan EU:lta tulevan rahoituksen ja välillisen EU-rahoituksen tuotot ilmoitetaan rahoittajan mukaisesti (valtionhallinto tai valtionhallinnon ulkopuolinen).

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot vuonna 2023 olivat 42,8 M€ eli 2,9 M€ (7 %) tavoitetta suuremmat. Edelliseen vuoteen verrattuna tuotot olivat 1,5 M€ (4 %) suuremmat.

Yhteisrahoituksesta 25,6 M€ (60 %) saatiin muilta valtion virastoilta ja ne olivat 0,4 M€ (2 %) tavoitetta suuremmat ja jäivät 1,3 M€ (5 %) edellisvuotta pienemmiksi. Vuoden 2023 laskelmaan ei sisälly kirjaamisoikeuteen perustuvaa rahoituksen käyttöä (2022: 0,3 M€) (kirjausoikeus, suorakirjaus), joka ei näy tulona liikekirjanpidossa, mutta on otettu huomioon kustannusvastaavuuslaskelmassa (erillinen rivi laskelmassa). Suurimmat valtion sisäiset rahoituslähteet olivat: Suomen Akatemia: 9,2 M€ (2022: 9,8 M€), Maa- ja metsätalousministeriö + Mäkelä: 9,3 M€ (2022: 7,3 M€), Ely-keskukset: 3,8 M€ (2022: 5,6 M€), Business Finland: 1,9 M€ (2022: 1,6 M€) ja Ympäristöministeriö 1,1 M€ (2022: 1,6 M€).

EU:lta saatu rahoitus oli 9,2 M€ (22 %) eli 2,3 M€ (34 %) tavoitetta ja 2,2 M€ (31 %) edellisvuotta suurempi.

Muun valtionhallinnon ulkopuolisen rahoituksen osuus oli 7,9 M€ (18 %) ja nousi edellisvuodesta 0,6 M€ (8 %), ollen 0,1 M€ (1 %) tavoitetta suurempi. Elinkeinoelämältä saadun yhteisrahoituksen osuus valtionhallinnon ulkopuolisesta rahoituksesta oli edellisvuoden tavoin 1,6 M€.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman toteutuneet luvut vuosilta 2021-2023 perustuvat kustannuslaskentajärjestelmällä (Opiferus) tehdyn projektilaskennan tuottamaan tietoon.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kokonaiskustannukset olivat 71,9 M€ ja nousivat 6,0 M€ (9 %) edellisvuotta suuremmiksi. Tavoitteeseen verrattuna kustannukset nousivat 8,0 M€ (12 %) tavoitetta suuremmiksi. Erilliskustannukset olivat 40,0 M€ eli 1,9 M€ (5 %) edellisvuotta suuremmat. Suurimmat muutokset tapahtuivat henkilöstökustannuksissa, jotka kasvoivat 2,3 M€ (8 %) edellisvuodesta sekä palveluiden ostoissa, jotka puolestaan laskivat 0,5 M€ (-8 %) edellisvuoteen verrattuna. Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista oli 31,9 M€ eli 4,1 M€ (15 %) edellisvuotta suuremmat.

Yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus oli 41 % eli kasvoi kolme prosenttiyksikköä tavoitetta ja neljä prosenttiyksikköä edellisvuotta suuremmaksi/huonommaksi. Vastaavasti kustannusvastaavuus oli 59 % eli kolme prosenttiyksikköä tavoitetta ja neljä prosenttiyksikköä edellisvuotta pienempi/huonompi (taulukko 10).

Taulukko 10. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2021-2023, 1 000 euroa

	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023
TUOTOT				
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	22 457	26 561	25 200	25 606
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus (kirjausoikeudet)	0	297		0
EU:lta saatu rahoitus	6 483	7 051	6 900	9 247
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	6 962	7 328	7 800	7 897
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	0	0		0
TUOTOT YHTEENSÄ	35 902	41 237	39 900	42 750
KUSTANNUKSET				
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 570	1 346		1 271
Henkilöstökustannukset	27 652	30 454		32 797
Vuokrat	98	164		109
Palvelujen ostot	2 715	3 473		2 947
Muut erilliskustannukset	1 744	2 626		2 832
Erilliskustannukset yhteensä	33 779	38 063		39 956
Yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
Tukitoimintojen kustannukset	23 378	26 431		30 208
Poistot	1 366	1 339		1 581
Korot	0	0		110
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	24 744	27 770		31 899
KOKONAISKUSTANNUKSET YHTEENSÄ	58 523	65 833	63 900	71 855
KUSTANNUSVASTAAVUUS/OMARAHOITUSOSUUS	-22 621	-24 596	-24 000	-29 105
- Omarahoitusosuus-%	39 %	37 %	38 %	41 %
- Kustannusvastaavuus-%	61 %	63 %	62 %	59 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Pitkän aikavälin tavoitteena on julkaisurakenteen muuttaminen tieteelliseen suuntaan. Vuonna 2023 referoitujen tieteellisten artikkeleiden määrä alitti tavoitteen ja jäi myös hieman edellisvuotta pienemmäksi, mutta niiden osuus julkaisujen kokonaismäärästä (48 %) nousi edellisvuodesta kaksi prosenttiyksikköä. Julkaisujen kokonaismäärä jäi tavoitetta ja edellisvuotta pienemmäksi. Tilastojulkistusten määrä jäi hieman tavoitetta ja edellisvuotta pienemmäksi (taulukko 11).

Luke antoi vuoden 2023 aikana ennätyselliset 536 lausuntoa. Yli puolet niistä koski erilaisten hankkeiden ympäristövaikutuksia, hoitosuunnitelmia, ohjelmia ja kaavoitusta. Ne annettiin aluehallintoviranomaisille, kunnille ja kaupungeille. Lausunnoista kolmasosa liittyi ministeriöiden ja eduskunnan lainvalmistelu ja -säädäntötyöhön. Runsas kolmasosassa lausunnoista tarvittiin riistavara- ja riistatalousasiantuntemusta. Muiden teemojen osuudet olivat pienempiä. Luken asiantuntijat olivat eduskunnassa kuultavana 56 kertaa (2022: 83; 2021: 65; 2020: 40). Lisäksi Luken asiantuntijat olivat hallitusneuvotteluissa kuultavana 12 kertaa.

Vuonna 2023 käsittelyyn tuli yhdeksän keksintöilmoitusta (2022: 4). Uusia patenttihakemuksia jätettiin kolme (2022: 3). Vuonna 2023 Luke siirsi yrityskenttään kolme patenttiperhettä ja synnytti Luken ensimmäisen tutkimuspohjaisen start-up -yrityksen. Lukella oli vuoden 2023 lopussa 17 patenttia tai patenttihakemusta (2022: 17). Luvuissa ei ole mukana päähakemusten jatkohakemuksia, kuten kansallisten vaiheiden patenttihakemuksia. Luke solmi myös kotimaisen yrityksen kanssa strategisen kumppanuuden digitaalisten elinkaariarviointien tarjoamiseksi ruokaketjun toimijoille.

Taulukko 11. Tuotokset

Nro	Tuotokset	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs. tavoite
1	Referoidut tieteelliset julkaisut, kpl	708	657	690	646	-6 %
2	Muut julkaisut (sis. ammattiyhteisölle ja suurelle yleisölle suunnatut julkaisut, sekä muut tieteelliset julkaisut), kpl	671	775	750	696	-7 %
3	Julkaisujen kokonaismäärä, kpl	1 379	1 432	1 440	1 342	-7 %
4	Tilastojulkistusten määrä, kpl	188	186	183	177	-3 %
5	Osallistuminen ulkopuolisten tahojen asettamiin työryhmiin sekä valiokuntakuulumiset, kpl	156	203	150	150	0 %
6	Annetut lausunnot, kpl	351	402	300	536	79 %

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Yritysrahoituksen osuus maksullisesta toiminnasta ylitti tavoitteen, mutta yhteisrahoitteisessa toiminnassa yritysrahoituksen osuus jäi tavoitetta pienemmäksi. EU-rahoituksessa onnistuttiin erinomaisesti. Vahvistuva rooli EU-areenoilla on erittäin myönteistä Luken pitkän aikavälin kilpailukyvyn kannalta. NPS-luku kertoo asiakkaiden suositteluhaluudesta tehtyjen toimeksiantojen pohjalta. Sen mukaan asiakastyytyväisyys on erinomaisella tasolla, mutta tulos perustuu vain kuuteen vastaukseen (taulukko 12).

Tilastojulkistusten virheettömyystavoitetta ei saavutettu (taulukko 12). Jokaisen virheen syy käytiin läpi tilasto-ohjelman koordinaatioryhmässä, tavoitteena ennaltaehkäistä vastaavan virheen syntyminen. Toimet virheiden vähentämiseksi jatkuvat vuonna 2024. Tilastojulkistukset olivat pääosin aikataulussa: vuoden aikana aikaistettiin viiden tilaston julkistamista ja viisi muuta julkistusta siirrettiin myöhempään ajankohtaan.

Sähköisesti vastanneiden osuus jäi tavoitteesta. Osittain tämä selittyy sillä, että verkkovastaamisen edellyttämää tunnistautumista pidetään hankalana. Lisäksi luonnonvara-alan kannattavuushaasteet vaikuttavat tiedonantoilmapiiriin. Vuonna 2024 panostetaan verkkolomakkeiden käyttäjäystävällisyyteen ja sähköisen vastaamisprosessin helpottamiseen.

Palvelulupauksen toteuma kuvataan taulukossa 13.

Taulukko 12. Laadunhallinta

Nro	Laadunhallinta	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs. tavoite
1	Asiakastyytyväisyys (NPS, net promoter score, yli 50 korkeammat tulokset erinomaisia)	75	75	>50	83	
Yritysrahoitus						
2	Yritysrahoituksen %-osuus maksullisesta toiminnasta	63	66	70	72	2 %-yks.
3	Yritysrahoituksen %-osuus yhteisrahoitteisesta toiminnasta	4,4	3,9	4,5	3,7	-0,8 %-yks.
EU-hankkeet						
4	H2020 rahoituksen hankehakemukset, kpl	76	70	70	67	-4 %
5	joista hyväksytyt rahoituspäätökset % ¹⁾	26	33	22	25	3 %-yks.
6	Luken koordinoimien hankkeiden määrä ¹⁾	hakemuksista 9 ml. 2 MSCA, hyväksytyistä 1	hakemuksista 13, hyväksytyistä 4	hakemuksista 10, hyväksytyistä 3	hakemuksista 17 ml. 3 ERC, hyväksytyistä 5	
7	Haettu EU-rahoitus keskiarvo/ hanke, M€	0,53	0,7	0,7	0,7	0 %
Tilastoviranomaistoiminnan hallinnollisen taakan hallinta (suora tiedonkeruu ja rekisterin hyödyntäminen)						
8	Tilastojulkistusten virheettömyys, %	87	84	98	88	-10 %-yks.
9	Tilastojulkistusten oikea-aikaisuus, kpl	161	170	180	167	-7 %
Tilasto-julkistusten viive, vkoa viiteajankohdasta						
10	- kuukausitilastot	6,0	6,1	5,5	6,0	9 %
11	- neljännesvuositilastot	7,6	7,7	7,5	7,6	1 %
12	- vuositilastot	21,0	28,3	22,5	22,8	1 %
13	- muut	11,5	11,1	5,0	7,9	58 %
14	Sähköisesti vastanneiden osuus vastanneista, %	56	54	65	49	-16 %-yks.

¹⁾ Vuonna 2023 hakemuksia jätettiin 67 kpl, joista Luken koordinoimia oli 17. Hyväksytyjä on 15 (Luken koordinoimia 5), hylättyjä 44 (Luken koordinoimia 9). Helmikuussa 2024 tulokset ovat tulematta 8 hakemuksesta (Luken koordinoimia 3 ERC-rahoitusta). Luken koordinoimien hakemusten hyväksymis-% oli 36.

Taulukko 13. Luken palvelulupaukset

Palvelulupaus yhteiskunnalle ja päätöksenteolle	
<i>Tavoitteet:</i>	<p>(1) Tuotamme kestäviä ratkaisuja isoihin, luonnonvaroihin liittyviin kysymyksiin yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Luomme perustaa biotalouden kansainväliselle, kansalliselle ja alueelliselle kestäväälle kehittämiselle.</p> <p>(2) Tuemme päätöksentekoa tutkimustiedolla. Ennakoimme tulevaa sekä kehitämme kestäviä ratkaisuja ja vaihtoehtoisia toimintamalleja päätöksenteon tueksi.</p> <p>(3) Edistämme uusiutuvia luonnonvaroja hyödyntävän elinkeinotoiminnan kestävyttä, kannattavuutta ja kilpailukykyä.</p>
<i>Toteuma:</i>	<p><i>Tuotimme päätöksenteon tueksi 9 politiikkasuositusta, 8 synteesiraporttia, 3 visiota ja keskustelunavausta. Lisäksi tuotimme 3 kannanottoa tukemaan pohjoisten alueiden näkökulmaa EU-tasoisessa päätöksenteossa. Toimitimme 16 lausuntoa ja tilannekatsausta kevään hallitusneuvotteluihin.</i></p>
Palvelulupaus yrityksille	
<i>Tavoitteet:</i>	<p>(1) Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen tuloksena syntyy ratkaisuja uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvalla kestäväällä yritystoiminnalla.</p> <p>(2) Tarjoamme liiketoimintaa tukevia, ketteriä ja kestäviä ratkaisuja yhdessä kansainvälisten kumppaniverkostojemme kanssa hyödyntäen tietovarantojamme ja tutkimusalustojamme.</p> <p>(3) Tuotamme lisäarvoa toimimalla asiakkaan kanssa tiiviissä vuorovaikutuksessa aina tutkimuksen ideoinnista tiedon käytäntöön vientiin ja tutkimustulosten kaupallistamiseen saakka.</p>
<i>Toteuma:</i>	<p><i>Solmimme 11 uutta julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuusmallilla toteuttavaa hanketta. Luken ensimmäinen spin-off -yritys, PARAS Aqua Oy, julkistettiin. Se on Research to Business -projektista ponnistanut start-up -yritys, jonka tavoitteena on kaupallistaa kalankasvatustutkimuksen innovaatio.</i></p>
Palvelulupaus kansalaisille	
<i>Tavoitteet:</i>	<p>(1) Autamme suomalaisia näkemään luonnonvarojen mahdollisuudet sekä puhtaan ja vastuullisesti tuotetun ruoan osana hyvinvointiamme.</p> <p>(2) Kokoamme kansalaisia hyödyttäviä tietopaketteja koskien ruokaa, luonnonvaroja ja kestäväää kehitystä.</p> <p>(3) Kannustamme ja osallistamme kansalaisia luonnonvara- ja ympäristötiedon havainnointiin, ja jaamme kerättyä tietoa yhteiseksi hyödyksi.</p>
<i>Toteuma:</i>	<p><i>Kansallinen kasvigeenivaraohjelma täytti 20 vuotta. Juhlavuoden aikana järjestettiin useita yleisötapahtumia ja e-luentoja. Geenivarat ovat tärkeä osa huoltovarmuutta. Ohjelman tavoitteena on huolehtia siitä, että Suomen olosuhteisiin sopeutuneiden ravinto- ja rehukasvien sekä viheralalle tärkeiden kasvien geneettinen monimuotoisuus on tallessa nykyisille ja tuleville käyttäjille.</i></p> <p><i>Luke toteutti Ylen TV1:llä kansalaisille suunnatun ”Taimenen tarina” -viestintäkampanjan, jonka tavoitteena oli lisätä tietoisuutta vaelluskalojen tilanteesta sekä siitä, mitä jokainen voi tehdä niiden kantojen tilan parantamiseksi. Luken asiantuntijat osallistuivat Ylen Suden neljä vuodenaikaa -ohjelmaan.</i></p> <p><i>Järjestimme useita kaikille avoimia webinaareja, joista suosituin oli EU:n ennallistamisasetusta koskeva webinaari. Siihen ilmoittautui 1145 osallistujaa. Lisäksi tallenteelle kertyi lähes 900 katselukertaa.</i></p> <p><i>Vapaa-ajankalastajille kehitetyllä Omakala-palvelulla oli vuoden lopussa lähes 10 000 käyttäjää.</i></p>

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Helmikuussa 2023 toteutetussa henkilöstötutkimuksessa (VMBaro) Luken työtyytyväisyysindeksi oli 3,84 (2022: 3,86). Tuloksissa ei ollut tilastollisesti merkitsevää muutosta vuoteen 2022 verrattuna. Työtyytyväisyyden vahvimmat osa-alueet ovat työyhteisön oikeudenmukaisuus, esihenkilötyö, sisäinen työnantajakuva ja oma työ. Luken kokonaistulokset ovat selvästi valtion keskiarvoa korkeammat. Kysymyskohtaisesti tarkasteltuna suurimmat myönteiset muutokset liittyvät työskentelytiloihin, strategian ja tavoitteiden ymmärrykseen sekä osaamisen kehittämiseen. Hieman aiempaa kriittisemmin koetaan johtoon ja esihenkilöiden työhön liittyvät aiheet.

Luken palkkauksenhallintajärjestelmä Vasu (Vaativuuden ja suorituksen arviointi) oli käytössä ensimmäistä vuotta. Järjestelmä koettiin tukevan hyvin esihenkilötyöskentelyä, ja se tuo henkilöstölle näkyvyyttä omaan palkkahistoriaan. Palkkausjärjestelmän hallinnointiprosessi selkeytyi ja tehostui. Prosessorin (sähköinen prosessienhallinta järjestelmä) HR-työpaketti laajeni uusilla prosesseilla, kuten lähtevän henkilön tarkistuslista, työtodistukset ja oleskelulupa. Luken prosessien sähköistäminen on herättänyt laajaa kiinnostusta sekä Palkeissa että muissa virastoissa.

Harkinnanvaraista porukkapalkkiota yhtenä palkitsemisen keinona jaettiin kahdeksannen kerran vuonna 2023 noin viidelle prosentille henkilöstöstä. Porukkapalkkio maksettiin viidelle porukalle, kaikkiaan 61 henkilölle.

Uusia palvelussuhteita alkoi 480. Niistä ulkoisia rekrytointeja oli 268 (luku sisältää vakituiset ja määräaikaiset rekrytoinnit). Osana ulkoisia rekrytointeja vuoden alussa toteutettiin harjoittelijoiden ja kausityöntekijöiden haku, jossa rekrytoitiin 118 henkilöä. Suorarekrytointeja oli 94. Rekrytoiduista henkilöistä ulkomailta saapui 15 henkilöä edustaen 14 kansalaisuutta.

Sisäinen liikkuvuuden kehittäminen on vahva painopistealue Lukessa. Sisäisellä liikkuvuudella tarkoitetaan Luken sisällä tapahtuvaa joustavaa siirtymistä uusiin tehtäviin joko kokonaan tai sovitulla työpanoksella lyhyeksi aikaa. Sisäistä liikkuvuutta tukee LukeJOBS-sivusto ja HR-partnerien aktiivinen työ.

Kansainvälistä liikkuvuutta edistettiin sekä rekrytointien että Suomesta ulospäin suuntautuvan liikkuvuuden avulla. Relokaatio- eli asettautumispalveluista toteutettiin Luke-vetoinen Tulanet-yhteiskilpailutus. Relokaatiopalveluita tarjottiin 9 henkilölle. Kansainvälistymistä edistettiin yhdessä muiden Tulanet-laitoksien kanssa. Liikkuvuutta kannustettiin toteuttamalla kansainvälisen etätyön pilotti pohjoismaissa ja lähettämällä kaksi asiantuntijaa kuukauden mittaisille tutkijavaihdolle FAO:oon. Luken Intercultural Community (IC) toimii varsinkin kansainvälisten työntekijöiden kohtaamisten ja integraation tukemisen foorumina. Osaan webinaareista on kutsuttu myös muiden Tulanet-organisaatioiden henkilöstöä.

Työterveyspalvelut on vuodesta 2020 alkaen tuottanut Terveystalo. Syksyllä 2021 käynnistetty työhyvinvoinnin kehittämisohjelma jatkui vuonna 2023. Kehittämisohjelmassa edettiin pilottien kanssa. Lisäksi valmistumassa on Luken oma työhyvinvoinnin käsikirja, jonka käyttöönotto on maaliskuussa 2024.

Henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen panostettiin kasvattamalla henkilöstöetujen euromääriä. Ateriatukea korotettiin 2,50 euroon aiemman 2,00 euron sijaan. Viriketuki nostettiin 100 eurosta 130 euroon/kalenterivuosi. Tuet toteutettiin yhteistyössä Edenredin kanssa. Työntekijä voi valita joko virike-, hieronta- tai työmatkaedun.

Työn riskien arvioinnissa ja työpaikkaselvityksissä otettiin käyttöön uudet prosessit, ja työn riskien arvioinnin työkalu ottaa huomioon myös ns. jäännösriskin. Tapaturmien osalta saavutettiin tasoluokitus 3, so. ”kohti maailman kärkeä”. Turvallisuushavaintojen ja tapaturmatutkintojen määrät ovat kasvaneet. Ohjeistus uhka- ja väkivaltilanteisiin sekä

häirintään ja epäasialliseen käyttäytymiseen päivitettiin, ja valmisteilla on kemikaalihallintajärjestelmä. Osaamista on lisätty kouluttamalla työsuojaushenkilöstöä ja omia työyhteisösovittelijoita.

Aiempien vuosien tapaan järjestettiin LukeLeaders-tapahtuma sekä esihenkilöpäivät ja -infot. Lisäksi esihenkilöille oli valmennusta mm. monikulttuurisuudesta, haastavien tilanteiden käsittelystä sekä yksikötasoisia ja henkilökohtaisia sparrauksia. Järjestettiin runsaasti koulutuksia aiheinaan mm. projektinhallinta ja kielet. Perehdyttämisspäiviä järjestettiin säännöllisesti sekä suomeksi että englanniksi. HR-partneritoiminta jatkuu yksiköiden ja palveluryhmien henkilöstösuunnittelun ja -johtamisen tukena. Työn organisoimisen pitkäkestoinen kehittäminen aloitettiin Lean-työn avulla.

Taulukko 14. Henkisten voimavarojen kehittäminen

		1 = Tavoitteesta on luovuttu 2 = Tavoite ei ole toteutunut 3 = Tavoite on toteutunut osittain 4 = Tavoite on saavutettu 5 = Tavoite on ylitetty
Voimavarojen hallinnan tavoitteet (C)	Arvio	Poikkeaman syy
C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja		
Vuodelle 2023 valitut kehittämiskohteet ovat osaamisen hallinta ja siirto, työhyvinvointi ja johtaminen sekä yhteisöllisyys ja arvot.	4	
Työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tuetaan työterveyden kanssa toteutettavalla työhyvinvoinnin kehittämisohjelmalla.	4	

Taulukko 15. Henkisten voimavarojen tunnusluvut

Nro	Voimavarat	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs. tavoite
	Henkilöstön rakenne ja henkilöstömenot					
1	Henkilötyövuotta,	1 296	1 351	1 325	1 327	0 %
2	josta tutkijoita, htv	639	658	650	663	2 %
3	tohtoreiden osuus tutkijoista, %	58 %	59 %	60 %	65 %	5 %-yks.
4	Henkilötyövuodet: naiset/miehet	naiset 660 miehet 636	naiset 692 miehet 659	naiset 663 miehet 662	naiset 680 miehet 647	naiset 3 % miehet -2 %
5	Henkilöstömenot (1 000€) (talousarviomenot)	85 704	90 099	90 850	94 564	4 %
6	Henkilöstömenojen osuus kokonaismenoista	64 %	61 %	62 %	62 %	0 %-yks.
7	Ulkoiset rekrytoinnit, %	25 %	23 %	15 %	20 %	-5 %-yks.
	Hyvinvointi ja osaaminen					
8	Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5 (Henkilöstötutkimus)	3,86	3,86	3,86	3,84	-1 %
9	Sairauspoissaolot, tpv/htv	5,4	8,1	8,0	6,4	-20 %
10	Työterveyspäiväprosentti (%) ¹⁾	97,9	96,7	97,0	97,5	1 %
11	Esimiesindeksi (Henkilöstötutkimus, Luken oma indeksi)	3,93	3,95	3,95	3,93	-1 %
12	Koulutustaso, indeksiluku	6,3	6,5	6,3	6,5	3 %
13	Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv) ²⁾	1,4	1,4	3,0	1,7	-44 %
14	Ulkoisen työnantajakuva ³⁾	1.halutuin 31.halutuin	1.halutuin 33.halutuin	1.halutuin 33.halutuin	1.halutuin 37.halutuin	
15	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv lähtö	0,73	1,20	1,00	0,20	-80 %
16	Henkilökierto (lähtö+tulo) htv tulo	0,00	0,00	1,00	0,00	-100 %

¹⁾ Laskenta: Mittari on niiden työpäivien osuus kokonaistyöpäivämäärästä, jotka eivät ole sairauspäiviä: 100%-(sairauspäivien lkm: kaikkien työpäivien lkm)

²⁾ Tässä suhteessa valtion työaikakirjaamisen menettelyt toimivat huonosti projektiorganisaatioissa, jossa osaamista kehitetään myös projekteissa. Todellisuudessa koulutukseen ja kehittämiseen käytettävien työpäivien määrä vuonna 2023 oli lähellä tavoitetasoa.

³⁾ Univesumin opiskelijatutkimuksessa Luke oli luonnontieteenalan opiskelijoiden keskuudessa halutuin työnantaja sijalla 1. Tekniikanalan opiskelijoiden keskuudessa sijoitus oli 37 sadan työpaikan joukossa.

Vuoden 2023 lopussa vakinaisessa palvelussuhteessa oli 1 101 henkilöä (82,5 %; 2022: 83,0 %) ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 233 henkilöä (17,5 %; 2022: 17,0 %). Heistä naisia oli 691 (51,8 %; 2022: naisia 51,5 %) ja miehiä 643 henkilöä (48,2 %; 2022: 48,5 %). Palvelussuhteista oli 21,4 % (2022: 22,5 %) virka- ja 78,6 % (2022: 77,5 %) työsopimussuhteisia. Henkilöstön keski-ikä oli 49,3 v (2022: 49,5 v). Eniten henkilöstöä on ikäryhmässä 55-64 vuotta (taulukko 16).

Taulukko 16. Henkilöstö ikäluokittain

Ikäryhmä	Henkilöitä 31.12.2021	2021 %	Henkilöitä 31.12.2022	2022 %	Henkilöitä 31.12.2023	2023 %
-24	7	0,5 %	6	0,5 %	9	0,7 %
25-34	160	12,0 %	162	12,2 %	171	12,8 %
35-44	293	22,0 %	300	22,7 %	296	22,2 %
45-54	341	25,6 %	334	25,2 %	332	24,9 %
55-64	501	37,6 %	491	37,1 %	486	36,4 %
65-	32	2,4 %	30	2,3 %	40	3,0 %
Yhteensä	1 334	100 %	1 323	100,0 %	1 334	100,0 %

Koulutustasoindeksi oli 6,5 (2022: 6,5). Sekä tutkijoiden osuus henkilöstöstä että tutkijankoulutusasteen suorittaneiden osuudet kasvoivat (taulukko 17 ja 18).

Taulukko 17. Henkilöstörakenne

Henkilöryhmä	2021 htv	2021 %	2022 htv	2022 %	2023 htv	2023 %
Tutkijat	639	49,3 %	658	48,7 %	663	50,0 %
Asiantuntijat	318	24,5 %	335	24,8 %	326	24,6 %
Johto	15	1,2 %	14	1,0 %	14	1,1 %
Tutkimusta tukevat	324	25,0 %	344	25,5 %	324	24,4 %
Yhteensä	1 296	100,0 %	1 351	100,0 %	1 327	100,0 %

Taulukko 18. Henkilöstön koulutusrakenne

Koulutusaste	Henkilöitä 31.12.2021	2021 %	Henkilöitä 31.12.2022	2022 %	Henkilöitä 31.12.2023	2023 %
Perusaste	8	0,6 %	7	0,5 %	4	0,3 %
Toinen aste	170	12,7 %	144	10,9 %	151	11,4 %
Erikoisammattikouluaste			1	0,1 %	2	0,2 %
Alin korkea-aste	110	8,2 %	97	7,3 %	91	6,9 %
Alempi korkeakouluaste	154	11,5 %	168	12,7 %	171	12,9 %
Ylempi korkeakouluaste	373	28,0 %	392	29,6 %	380	28,7 %
Tutkijankoulutusaste	470	35,2 %	485	36,7 %	490	37,0 %
Koulutusaste ei kirjautunut	49	3,7 %	29	2,2 %	45	3,4 %
Yhteensä	1 334	100,0 %	1 323	100,0 %	1 334	100,0 %

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Luonnonvarakeskuksen bruttomenot vuonna 2023 olivat 151,5 M€ (pl. alv –menot) (taulukko 19). Bruttomenot kasvoivat edellisvuodesta 3 % (4,5 M€) ja olivat 4 % tavoitetta (5,4 M€) tavoitetta suuremmat. Suurin tekijä tavoitetta suurempiin bruttomenoihin olivat henkilöstömenot, jotka nousivat 3,7 M€ tavoitetta suuremmiksi. Tavoitteessa ei ollut huomioitu uuden virka- ja työehtosopimuksen kustannusvaikutuksia eikä siitä johtuvaa toimintamenomomentin määrärahan lisäystä, jotka tulivat tietoon vasta keväällä 2023.

Toiminnan rahoituksesta 56,2 % (85,1 M€) rahoitettiin Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin määrärahoilla, 0,1 % (0,2 M€) muulla talousarviorahoituksella (kirjausoikeudet, pl. itselaskutus 0,4 M€) ja 43,7 % (66,2 M€) ulkopuolisilla tuloilla, joista 27,9 %-yksikköä (42,2 M€) muodostui yhteisrahoitteisesta toiminnasta, 5,5 %-yksikköä (8,4 M€) maksullisen toiminnan tuloista, 9,3 %-yksikköä (14,0 M€) yhteistoiminnan tuloista ja 1,0 %-yksikkö (1,6 M€) muista tuloista.

Toimintamenomomentille kirjatut tuotot vuonna 2023 olivat 66,2 M€ eli 7 % (4,3 M€) edellisvuotta ja 11 % (6,4 M€) vuoden 2023 tavoitetta suuremmat. Toimintamenomomentin nettomäärärahan käyttö vuonna 2023 oli 85,1 M€ eli lähes edellisvuoden tasolla (+0,4 M€). Vuoden 2023 tavoitteeseen verrattuna nettomäärärahan käyttö jäi 1 % (-1,0 M€) tavoitetta pienemmäksi.

Vuodelle 2024 siirtyi toimintamenomomentin määrärahaa 11,4 M€ eli siirtyvä määräraha pieneni edellisvuodesta 3,5 M€, kun tavoitebudjetissa arvioitiin siirtyvän määrärahan tason vähenevän 6,3 M€:lla. Ero tavoitteeseen johtuu erityisesti tavoitetta suuremmasta tuottojen toteumasta sekä siitä, että vuodelle 2023 suunnitelluista investointisuunnitelman mukaisista hankinnoista jäi toteutumatta ja siirtyi vuodelle 2024 noin 2,9 M€. Investointien viivästyminen johtui suurelta osin toimittajien toimitusvaikeuksista sekä siitä, että Jokioisten uuden tutkimusnavetan rakentaminen on viivästynyt ja navettaan kohdistuvia laitteistoinvestointeja ei ole päästy toteuttamaan. Siirtyneiden investointien lisäksi siirtynyt toimintamenomomentin määräraha on pääasiallisesti sidottu lähivuosina tehtäviin tutkimusinfrastruktuurin kehittämiseen liittyviin laiteinvestointeihin.

Toimintamenomomentin tuotoista yhteisrahoitteisen toiminnan (42,2 M€) tuotoista 60 % (25,3 M€) kertyi valtion virastoilta saatuina rahoitustuottoina, 22 % (9,2 M€) EU:lta saatuina rahoitustuottoina, 4 % (1,5 M€) elinkeinoelämältä saatuina rahoitustuottoina ja 14 % (6,2 M€) muilta rahoittajilta saatuina rahoitustuottoina.

Maksullisen toiminnan osuus toimintamenomomentin tuotoista oli 8,4 M€, mistä 6,0 M€ (72 %) kertyi elinkeinoelämälle myydyistä maksullisen toiminnan tuotteista ja palveluista.

Yhteistoiminnan kustannusten korvauksia kertyi 14,0 M€ (suurimpina yksittäisinä erinä EU-tiedonkeruu (2,7 M€), MMM:n ja Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) rahoittamat, sisältäen MMM:n ja Luken välisen palvelusopimuksen, hankkeet (8,3 M€), UM:n rahoittamat hankkeet (0,5 M€), YM:n rahoittamat hankkeet (0,8 M€), Inarin kalatalousveloitteen toteuttaminen sekä Inarin tarkkailu ja merkintä (0,8 M€) ja maataloustuet (0,5 M€)).

Muita tuottoja kertyi 1,6 M€, johon sisältyy 1,3 M€ maataloustuotteiden myyntiä (maito, eläimet, vilja), irtaimen omaisuuden myyntituottoja 0,2 M€ sekä vuokra- ja käyttökorvaustuottoja sekä muita tuottoja yhteensä 0,1 M€.

Muun talousarviorahoituksen käyttö (0,2 M€, pl. itselaskutus 0,4 M€) toteutui suunnitellun mukaisesti ja laski 0,2 M€ (52 %) edellisestä vuodesta. Vuonna 2023 muun talousarviorahoituksen käyttö muodostui Ulkoministeriön käyttö- ja kirjausoikeudella myönnettyjen määrärahojen käytöstä.

Taulukko 19. Luonnonvarakeskuksen rahoituslaskelma (1 000 €)

Rahoituslähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Toteuma vs. Tavoite
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	133 399	147 013	146 100	151 475	4 %
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	133 200	146 560	145 900	151 258	4 %
- Nettomääräraha / nettokäyttö	78 298	84 669	86 100	85 060	-1 %
- Yhteisrahoitus valtion talousarvialouden sisältä (LKP 3978)	22 032	26 139	24 800	25 265	2 %
- Yhteisrahoitus EU:lta (LKP 3971)	6 375	6 974	6 900	9 159	33 %
- Muu yhteisrahoitus valtion talousarvion ulkopuolelta (LKP:t 3970 ja 3979)	6 693	7 164	7 600	7 779	2 %
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	7 631	7 837	8 000	8 398	5 %
- Muut tulot (mm. muut 3-alk. sekä 50-, 60 ja 80-alk LKP:t)	12 171	13 777	12 500	15 597	25 %
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)	199	453	200	217	9 %
Toimintamenomomentin rahoitus					
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	78 298	84 669	86 100	85 060	-1 %
TP/Budjetoitu/TAE	79 565	82 189	79 752	81 589	2 %
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha	16 108	17 375	14 895	14 895	0 %
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha	17 375	14 895	8 547	11 424	34 %

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Luonnonvarakeskuksella oli käytettävissään talousarviorahoitusta vuonna 2023 yhteensä 106,9 M€ (TA 2023: 90,6 M€ ja smr 2022: 16,3 M€), mikä oli 4,6 M€ vähemmän kuin vuonna 2022. Talousarviorahoituksen käyttö oli yhteensä 94,8 M€, mikä oli 0,4 M€ vähemmän kuin vuonna 2022. Arvonlisäveromenomomenttien osuus oli 9,1 M€.

Siirtomäärärahoja Luonnonvarakeskuksella oli käytettävissään vuonna 2023 yhteensä 97,9 M€, mikä oli 3,9 M€ (-4 %) vähemmän kuin vuonna 2022. Siirtomäärärahoista oli Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan rahoitusta 96,5 M€, ja Ulkoministeriön hallinnonalan rahoitusta 1,4 M€. Siirtomäärärahoja käytettiin vuonna 2023 yhteensä 85,7 M€, mikä oli 0,4 M€ (0 %) vuotta 2022 enemmän. Vuodelle 2023 siirtyi siirtomäärärahana 12,1 M€, mikä on 4,2 M€ (-26 %) vähemmän kuin vuodelle 2023 siirtynyt siirtomäärärahan määrä.

Vuonna 2023 tehtiin yksi 0,050 M€:n suuruinen siirrettyjen määrärahojen peruutus momentilta 24.90.68.

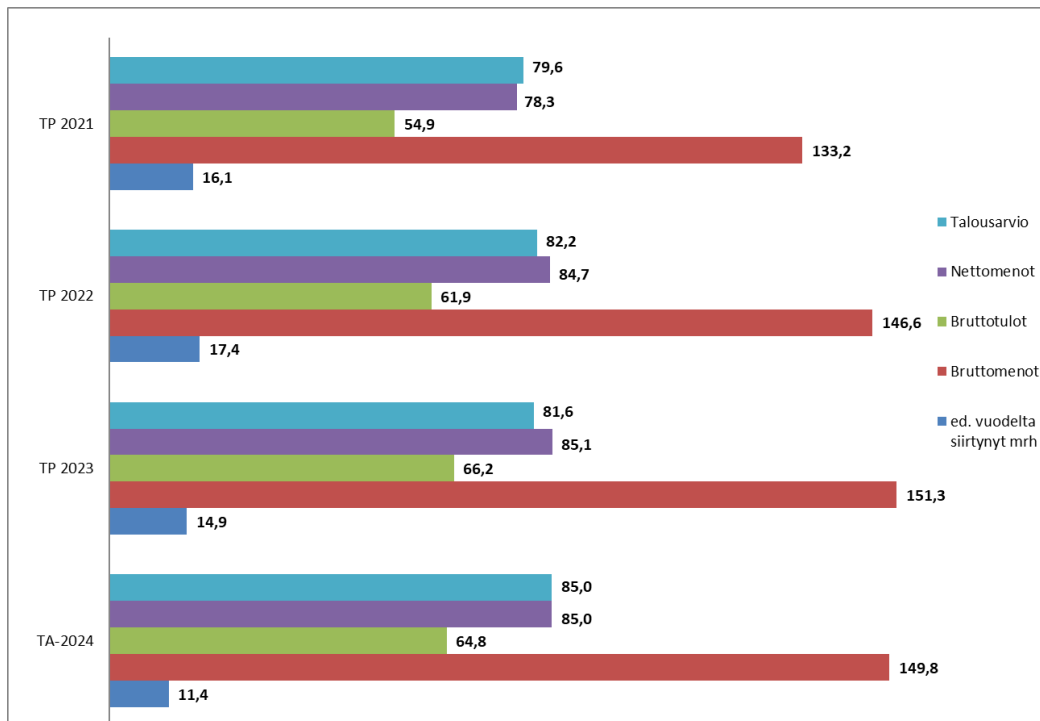
Luonnonvarakeskuksen käytettävissä oleva toimintamenomomentin (30.01.05) määräraha oli yhteensä 96,5 M€ (TA + LTA:t 2023: 81,589 M€ ja smr 2022: 14,895 M€), mikä oli 3,1 M€ (-3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin määrärahojen nettokäyttö oli 85,1 M€, mikä oli 0,4 M€ (0 %) enemmän kuin edellisenä vuonna (Kuva 4).

Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentille (30.01.05) myönnettiin vuoden 2023 toisessa lisätalousarviossa 1,837 M€:n lisämääräraha, joka aiheutui palkkausten tarkistuksista.

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyi arvio 57,8 M€ bruttotuloista. Toteutuneet bruttotulot olivat 66,2 M€, mikä oli 8,4 M€ enemmän kuin talousarvioon kirjattu bruttotuloarvio.

Toimintamenomomentin toteutuneet bruttomenot olivat 151,3 M€, mikä oli 11,9 M€ enemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa arvioidut bruttomenot (TA+LTA:t). Toimintamenomomentin osalta vuoden 2023 määrärahoja siirtyi 11,4 M€ (4.23.30.01.05). Siirtyvä määräraha pieneni 3,5 M€ vuodelta 2022 siirtyneen määrärahan tasoon verrattuna.

Kuva 4. Luonnonvarakeskuksen toimintamenomomentin talousarviorahoituksen, menojen ja tulojen kehitys v. 2021-2023 sekä talousarvio v. 2024 (milj. euroa)

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Vuoden 2023 toiminnan tuotot olivat yhteensä 66,8 M€ ja kasvoivat edellisvuodesta 4,2 M€ (7 %). Maksullisen toiminnan tuotot olivat 8,4 M€ eli 0,6 M€ (7 %) edellisvuotta suuremmat. Muut toiminnan tuotot, jotka koostuivat valtaosaltaan yhteisrahoitteisen ja yhteistoiminnan toiminnan tuotoista, olivat yhteensä 58,4 M€, mikä oli 3,6 M€ (7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna.

Toiminnan kulut olivat kaikkiaan 152,5 M€, mikä oli 10,1 M€ (7 %) enemmän kuin edellisenä vuonna.

Ostot tilikauden aikana olivat 7,7 M€, mikä oli 0,5 M€ (-7 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna. Suurin vähennys tapahtui arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja kuljetusvälineiden hankinnoissa (-0,2 M€), sähkömenoissa (-0,1 M€), poltto- ja voiteluaineissa (-0,1 M€) sekä muissa aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa (-0,2 M€). Ostojen osuus toiminnan kuluista oli 5 %

Varastojen vähennys oli 0,167 M€, johtuen lähinnä rehu- ja lannoitevarastojen pienenemisestä.

Henkilöstökulut olivat 95,2 M€ eli 4,9 M€ (5 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2023 toteutunut henkilötyövuosimäärä oli 1 327, mikä oli 24 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2022. Lomapalkkavelan muutos ja lomapalkkojen henkilöstösivukuluvelan muutos oli 0,6 M€ (2022: 0,1 M€). Kun jätetään huomioimatta lomapalkkavelan muutos ja lomapalkkojen henkilöstösivukuluvelan muutos, kasvoivat henkilöstömenot noin 4,5 M€ vuoteen 2022 verrattuna. Kasvu johtuu pääasiallisesti virka- ja työehtosopimuksen mukaisista palkkojen yleiskorotuksista sekä sopimukseen kuuluneesta kertaerästä. Lisäksi henkilöstökuluja nostivat palkkausjärjestelmän soveltamisen vaikutukset. Henkilöstökulujen osuus toiminnan kuluista oli 62 %.

Palvelujen ostot olivat 23,6 M€, mikä oli 0,8 M€ (4 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Palveluiden ostoihin sisältyy 0,4 M€ (2022: 0,2 M€) yhteisrahoitteisen toiminnan ja yhteistoiminnan valtion sisäisiä rahoitusosuuksia, jotka liittyvät momentin käyttö- ja kirjausoikeudella saatujen määrärahojen itselaskutusmenettelyllä tehtyihin kirjauksiin. Toimistopalvelujen ostot olivat 7,8 M€ (sis. Valtorilta ostetut palvelut 4,9 M€ ja Palkeilta ostetut palvelut 1,1 M€). Asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot olivat 5,7 M€, henkilöstöpalveluiden ostot 1,8 M€, korjaus- ja kunnossapitopalvelut 1,1 M€, puhtaanapito- ja pesulapalvelut 0,9 M€ ja muiden palveluiden ostot 6,3 M€. Palveluiden ostojen osuus toiminnan kuluista oli 15 %.

Vuokrat olivat 14,3 M€ ja kasvoivat 1,1 M€ (8 %) edellisvuotta suuremmiksi. Tilavuokrien osuus oli 13,0 M€ ja ne kasvoivat 1,1 M€ (9 %) edellisvuodesta. Muut vuokrat, joihin sisältyy suurimpina erinä maanvuokrat (0,3 M€) sekä kuljetusvälineiden ja muiden koneiden ja laitteiden vuokrat (0,7 M€), olivat edellisvuoden tavoin yhteensä 1,3 M€. Vuokramenojen osuus toiminnan kuluista oli 9 %.

Muut kulut olivat 8,1 M€, mikä oli 2,4 M€ (42 %) enemmän kuin edellisenä vuonna. Muiden kulujen suurimmat erät muodostuvat matkakustannuksista (4,2 M€) sekä patentti-, lisenssi ja käyttöoikeusmaksuista (1,3 M€). Lisäksi vuonna 2023 muita kuluja kasvatti Senaatti-kiinteistölle maksettu 1,7 M€:n kertaerä Jokioisten uuden tutkimusnavetan ensimmäisen vaiheen suunnittelukustannuksista. Muiden kulujen osuus toiminnan kuluista oli 5 %.

Valmisteverastojen vähennys oli 0,027 M€.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 3,4 M€ eli 0,4 M€ (15 %) edellisvuotta suuremmat.

Tuotto- ja kululaskelman jäämä I oli -85,7 M€, kun se oli edellisenä vuonna -79,8 M€.

Rahoitustuottojen ja -kulujen sekä satunnaisten tuottojen ja kulujen jälkeen jäämä II oli -85,7 M€.

Siirtotalouden tuottojen ja kulujen jälkeen tuotto- ja kululaskelman jäämä III:ksi muodostui -85,7 M€.

Perittyjen ja suoritettujen arvonlisäverojen jälkeen tilikauden kulujäämäksi jäi -92,8 M€, kun se oli edellisenä vuonna -87,7 M€.

1.6.4 Tase

Luonnonvarakeskuksen taseen vastaaviin merkitty käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset olivat yhteensä 17,3 M€, kun niiden arvo edellisenä vuonna oli 17,2 M€.

Käyttöomaisuuden aineellisiin hyödykkeisiin sisältyivät suurimpina erinä koneet ja laitteet 12,2 M€ (sis. suurimpina erinä raskaat ja kevyet työkoneet yhteensä 0,8 M€, laboratoriolaitteet ja -kalusteet 2,6 M€, muut tutkimuslaitteet 5,4 M€, muut koneet ja laitteet 2,3 M€) sekä rakennukset, rakenteet ja rakennelmat 2,5 M€. Keskenäiset hankinnat olivat 2,1 M€, pitäen sisällään suurimpina erinä Jokioisten biokaasulaitoksen (1,9 M€) sekä Paltamon veden lämmönsäätelylaitteiston (0,1 M€).

Aineettomia hyödykkeitä oli taseessa 0,1 M€ arvosta, koostuen itse valmistetuista ja teetetyistä tietojärjestelmistä.

Käyttöomaisuusarvopapereiden arvo oli 0,5 M€, jotka on esitetty liitteessä 10.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus oli yhteensä 36,1 M€, kun sen arvo edellisenä vuonna oli 38,3 M€.

Vaihto-omaisuusvarastojen arvo taseessa oli 2,6 M€. Luonnonvarakeskuksen vaihto-omaisuus muodostuu pääosin kalanviljelyn tuotteista 1,6 M€, varte-, taimi-, siemen- ja viljavarastoista 0,6 M€ sekä rehuista ja lannoitteista 0,4 M€.

Lyhytaikaisia saamia vaihto- ja rahoitusomaisuudesta oli 33,5 M€. Lyhytaikaisten saamisten suurin erä on siirtosaamiset 14,1 M€, jotka muodostuvat pääosin vuoden 2023 kirjanpitoon jaksotetuista yhteisrahoitteisten ja yhteistoiminnan projektien tuloista, joita vastaavat rahoitusosuudet maksetaan tulevana vuosina rahoitushakemusten perusteella.

Taseen vastattavissa pitkäaikaisen vieraan pääoman arvo oli 2,4 M€, joka muodostui muihin pitkäaikaisiin velkoihin kirjatusta hankkeiden rahoittajilta saaduista sellaisista ennakomaksuista, joiden käytön arvioidaan kohdentuvan vuoteen 2025 ja sitä myöhempään vuosiin. Ennakoiden kirjauskäytäntöjä muutettiin vuonna 2023 Valtiokonttorin ohjeen mukaisesti ja saatujen ennakomaksujen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat osuudet on kirjattu tilille 25690 Muut saadut ennakot ja pitkäaikaiset osuudet tilille 24990 Muut pitkäaikaiset velat. Kirjaustavan muutoksen seurauksena Luonnonvarakeskuksen taseessa vuonna 2023 pitkäaikaisen vieraan pääoman arvo on 2,4 M€ ja vastaavasti lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvan saatujen ennakoiden saldo on vastaavan summan verran pienempi verrattuna siihen, jos olisi käytetty samaa kirjaustapaa kuin vielä vuonna 2022. Muut pitkäaikaiset velat sisältää myös Eläinten hyvinvointikeskuksen saamasta 0,9 M€:n arvoisesta testamentista 0,8 M€ osuuden ja 0,1 M€:n osuus testamentista on kirjattu saatuihin ennakoihin lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan.

Taseen vastattavissa lyhytaikainen vieras pääoma muodosti suurimman tase-erän, yhteensä 48,7 M€. Lyhytaikaisen vieraan pääoman suurin erä on siirtovelat 17,4 M€, mikä muodostuu lähes kokonaisuudessaan lomapalkkavelasta. Saadut ennakot ovat 11,1 M€, mikä muodostuu rahoittajilta saaduista ennakomaksuista, jotka odotetaan käytettävän vuoden 2024 aikana. Muut lyhytaikaiset velat olivat 7,9 M€ ja ne muodostuvat pääosin Luonnonvarakeskuksen koordinoimien hankkeiden partnereille kuuluvista rahoittajien ennakoista maksamista rahoitusosuuksista, jotka Luonnonvarakeskus välittää partnereille sen jälkeen, kun rahoittaja on hyväksynyt hankkeita koskevat maksatushakemukset.

Tilikauden kulujäämän taseeseen kirjaamisen jälkeen valtion oma pääoma Luonnonvarakeskuksen taseessa oli 31.12.2023 yhteensä 2,4 M€.

Taseen loppusumma oli 53,4 M€, missä oli laskua 2,0 M€ edelliseen vuoteen verrattuna.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma noudattaa valtiovarainministeriön controller-toiminnon suositusta sisäisen valvonnan arviointikehikosta. Siten kokonaisuudessa tarkastelun kohteina ovat ohjausympäristö, riskienarviointi, viestintä ja seuranta. Arvioinnin suorittaa Luken johto.

A) Ohjausympäristö

Hyvän toimintatavan periaatteet (code of conduct) on peruskivi, joka ohjaa strategian ja arvojen ohella Luken työskentelyä ja toimintaa. Toimintatapaohje linjaa eettiset periaatteet siitä, miten työskentelemme ja miten kohtelemme henkilöstöämme, kumppaneitamme ja asiakkaitamme. Toimintatapaohjeen mukaan jokaisen lukelaisen vastuulla on paitsi noudattaa ohjetta myös puuttua epäkohtiin ja ilmoittaa niistä esihenkilölleen, tämän esihenkilölle tai Luken lakiasioihin.

Toimintatapaohjeeseen liittyvä ohjeistus ja poikkeamien kuusi ilmoituskanavaa käyttöesimerkkeineen koottiin yhteen paikkaan intranettiin (Lukenet): ilmoittajansuojelulainsäädäntöön liittyvä ilmoituskanava, tietoturvaloukkauksien kanava, mahdollista epäasiallista käytöstä koskeva kanava, turvallisuushavaintojen kanava, hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyn (HTK-loukkausepäily) kanava sekä muita mahdollisia poikkeamia/väärinkäytöksiä koskeva kanava.

Kaikkia lukelaisia koskeva hyvän toimintatavan verkkokoulutus otettiin käyttöön. Luken johtoryhmälle järjestettiin compliance-iltakoulu. Vastaava tilaisuus esihenkilöille järjestetään keväällä 2024. Johtoryhmä on käynyt lävitse saapuneiden ilmoitusten tilannetta ja päätti kokonaisuuden seurannasta kvartaaleittain. Toimintakulttuurin kehittymisen myötä poikkeamien ja väärinkäytösilmoitusten määrä on kasvanut. Uskallus puhua ja puuttua vaikeisiin asioihin on hyvän toimintatavan toiminnallistamisen, vastuullisen toiminnan ja Luken arvojen näkökulmasta tärkeää. Lisäksi tarvitaan johdonmukaisuutta, panostuksia ennakoiwaan riskienhallintaan, harjoituksia sekä poikkeamatilanteissa tuen antamista compliance-toiminnolle. Jälkikäteisarviointia ajatellen tärkeää on myös audit trail -näkökulman huomioonotto kirjallisine päätöksineen.

B) Riskien arviointi, hallinta ja turvallisuus

Luken riskien arvioinnissa hyödynnetään COSO-ERM -viitekehikseen perustuvaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikkoa, VM:n controller-toiminnon suositusta riskienhallintapolitiikkamallista sekä SFS ISO 31000 -standardin viitekehystä. Vuonna 2022 otettiin käyttöön em. VM:n controller -toiminnon suosittelemaa riskienhallintapolitiikkamallia hyödyntävä Luken riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen politiikka. Samalla selvennettiin toimijoiden rooleja sekä luotiin aktiivinen malli riskien ennakointiin, ilmoittamiseen ja seurantaan. Vuonna 2023 jatkettiin strategisten riskien arvioinnin, riskienhallinnan vastuuttamisen sekä toimenpiteiden seurantaan.

Venäjän käynnistämä hyökkäyssota Ukrainaan helmikuussa 2022 on edellyttänyt toimenpiteitä, joita varten Lukessa on toiminut johdosta ja turvallisuusasiantuntijoista koostuva varautumisryhmä, joka on vastannut toimenpiteiden suunnittelusta ja koordinoinnista. Johto arvioi säännöllisesti Luken toimintakykyä muuttuvissa olosuhteissa, joiden joukossa geopolitiikan merkitys on viime aikoina kasvanut. Lukessa on vuodesta 2022 alkaen toiminut pysyvä varautumisryhmä, joka ohjaa ja koordinoi normaaliolojen valmiussuunnittelua ja varautumista häiriötilanteisiin yhdessä turvallisuuden ja riskienhallinnan vastuullisten kanssa. Turvallisuuden eri osa-alueisiin liittyvät

turvallisuushavaintoilmoitukset käsiteltiin. Keväällä 2024 otetaan käyttöön 'tunne yhteistyökumppanisi' (know your partner) -malli, jonka avulla kartoitetaan ja hallitaan kumppanuuksiin liittyviä riskejä.

C) Tieto- ja viestintätoimenpiteet

Sisäiseen viestintään on käytössä intranet, ja henkilöstön kanssa käytävään vuoropuheluun on yhteistoimintasopimuksen mukainen yhteistoimintaryhmä, joka käsittelee henkilöstöä koskevat asiat ennen päätöksentekoa. Henkilöstö on edustettuna päätöksenteko- ja koordinaatioryhmissä, ja johto kuulee säännöllisesti henkilöstön edustajia. Pääjohtaja pitää kuukausittain Teams-kahvit, joihin kutsutaan koko henkilöstö ja joissa käsitellään johtoryhmän päätöksiä ja muita ajankohtaisia aiheita. Myös ulkoinen viestintä on ajantasaisista. Lukella on erityistilanne- ja kriisiviestintäohjeistus. Intranetin uutta konseptia rakennettiin. Teetettiin kahden vuoden välein toistettava Luottamus ja maine -kysely. Sen tulokset ja suositukset esiteltiin pääjohtajan Teams-kahveilla.

Räätälöityjä tietosuojakoulutuksia järjestettiin fokuoituna tutkimukseen ja hankintoihin. Tietosuojaselosteita ja henkilötietojen käsittelysopimusta päivitettiin. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvä ohjeistus ja riskienarviointityökalu päivitettiin.

Tiedonhallintalain täytäntöönpanon tehtävät ovat jatkuvaa toimintaa. Tiedonhallinta on järjestetty, kuvattu ja sitä on kehitetty julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain, tiedonhallintalautakunnan suositusten ja muun ohjaavan lainsäädännön mukaisesti. Asioiden ja palveluiden tiedonhallinnan toteuttaminen on tehostunut laajentuvan prosessienhallintajärjestelmän hyödyntämisen myötä. Vuonna 2024 toteutuvaa säilytys- ja tiedonohjausjärjestelmän hankintaa valmisteltiin. Sen myötä päivitetään tietoaaineistojen säilytysaikojen, tuhoamisen ja käyttöoikeuksien hallinnan prosessi.

D) Valvonta- ja seuranta-toimenpiteet

Lainsäädäntö, Luken työjärjestys ja taloussääntö

Luken johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että viraston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja säädöksiä. Luken sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa työjärjestyksen mukaisesti pääjohtaja.

Sisäisen valvonnan järjestelyistä ja johdon vastuista on määrätty työjärjestyksessä ja taloussäännössä sekä muussa sisäisessä ohjeistuksessa. Pääjohtaja päättää Luken riskienhallintapolitiikasta sekä sisäisen tarkastuksen ohjesäännöstä lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen ohjesäännössä määritellään sisäisen tarkastuksen tarkoitus ja tehtävät, asema ja toimivaltuudet sekä toimintatavat ja toimintaperiaatteet. Sisäistä valvontaa koskevat määräykset on kirjattu Luken taloussääntöön. Yksiköiden ja palveluryhmien johtajat vastaavat tutkimuslaitoksen toimintarutiineihin sekä prosesseihin rakennetun sisäisen valvonnan toimivuudesta, ts. toiminnan vaatimustenmukaisuudesta ja laillisuudesta, tuloksellisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä taloudesta ja toiminnasta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja riittävydestä. Sisäisen valvonnan ohjauksesta, valvonnasta ja seurannasta on huolehdittu mm. prosessikuvauksilla, tehtävien jaoilla, hyväksymis- ja käyttövaltuuksilla, tietojärjestelmien kontrolleilla, avoimella asiakirjahallinnolla,

ohjeistusten ja linjausten antamisella, henkilöstö- ja määräraharesurssien suunnittelulla, raportointikanavilla, ennakoivalla riskienhallinnalla ja viestinnällä.

Ilmenneet poikkeamat ovat osoittaneet, että kokonaisuus vaatii huomiota, ja niistä saatujen oppien myötä prosesseja on korjattu.

Laatutyö

Osana organisaation toiminnan laadun parantamista johtoryhmä asetti laadun ohjausryhmän. Laatuvaastaava rekrytoitiin. Hänen tehtävänä on suunnitella projektien sisäisiä auditointeja, koordinoida ydinprosessien ja mahdollistavien prosessien laatutyötä, yhteistyössä prosessien omistajien ja compliance-toiminnon kanssa suunnitella prosesseihin tarvittavia kontrolleja, tuoda organisaatioon Lean-ajattelua sekä koordinoida mahdollisia sertifikaatteja. Osana laatutyötä kuvattiin Luken prosesseja.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee Luken sisäisen valvonnan toteuttamista tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan laitoksen valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä riskienhallinnan tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Sisäisen tarkastuksen käytännön toiminnot toteutetaan ulkoisen palvelutoimittajan toimesta pohjautuen pääjohtajan hyväksymään vuositason suunnitelmaan, jota täydennetään tarvittaessa. Sisäisen tarkastuksen palveluntarjoajana toimii Oy KPMG Ab.

Vuoden 2023 tarkastukset

Vuonna 2023 toteutettiin yksi vuosisuunnitelman mukainen sisäinen tarkastus. Toinen tarkastus liittyi havaittuun poikkeamaan.

Suunnitelman mukainen tarkastus: Toimitila- ja toimipaikkamuutosten hallinta ja johtaminen

Tarkastuksessa arvioitiin Luken toimitila- ja toimipaikkamuutosten hallintaa ja johtamista koskevia menettelyjä sekä toimitila- ja toimipaikkamuutosten hallinnan ja johtamisen nykytilaa. Tavoitteena oli saada konkreettisia kehittämissuosituksia toimitila- ja toimipaikkamuutosten hallintaan ja johtamiseen.

Tarkastuksessa todettiin lukuisia positiivisia asioita, kuten että toimitila- ja toimipaikkamuutoksia on Lukessa suunniteltu pidemmälle aikavälille kokonaisuutena sekä toimipaikkakohtaisesti. Lisäksi toimitila- ja toimipaikkasuunnittelussa on pyritty ottamaan huomioon tutkimukselliset tavoitteet ja pitkän aikavälin strategia. Lisäksi Lukella on käytössä monia hyviä rakenteita ja menettelytapoja, jotka tukevat toimitilaprojektien ja toimitilamuutoshankkeiden läpivientiä.

Merkittävimmät kehittämiskohteet koskivat rooleja ja vastuita rakennusprojekteissa, päätöksentekomenettelyjä ja päätösten toimeenpanoa sekä hankkeiden suunnittelua ja vaatimusmäärittelyä. Roolijaossa kaivattiin systemaattista ja vahvaa Luken puolen asiantuntemusta projektien alusta lähtien. Päätösten toimeenpanon seurantaan ja muutoshankkeiden toteutumisen jälkiarviointiin suositeltiin kiinnitettävän aiempaa systemaattisemmin huomiota. Suositeltiin, että muutoshankkeiden tarvemäärittely ohjeistetaan nykyistä tarkemmin ja varmistetaan, että määrittelyyn osallistuvat Luken puolelta riittävät tahot.

Tarkastus havaitun poikkeaman perusteella: Uhanalaisten kalojen mädin ja poikasten kalaston volyymin laajuudesta päättämisen ja myynnin prosessi

Tarkastuksessa arvioitiin Luken prosessia ja toimintamalleja liittyen ruokakalan ja uhanalaisten kalojen mädin ja poikasten kalaston volyymin laajuudesta päättämiseen sekä myyntiin. Tavoitteena oli saada konkreettisia kehittämissuosituksia käytäntöjen ja toimintatapojen kehittämiseksi.

Positiiviset havainnot koskivat Luken aktiivisuutta kalatalouteen liittyvän korkeakoulutuksen edistämisessä, aktiivisuutta vesiviljelyn kehittämistarpeiden tunnistamisessa, vesiviljelylaitosten kapasiteettitilanteen parantamista koskevia toimenpiteitä sekä uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoa.

Kehittämistarpeita tunnistettiin runsaasti. Ne koskivat vesiviljelyn rooleja ja vastuita, ohjeistuksia, prosessikuvauksia ja dokumentointia, rooleja allaskapasiteetin suunnittelussa ja kalalajien priorisoinnissa, kalaston hallinnan järjestelmää, sisäistä viestintää, vesiviljelylaitosten välistä yhteistyötä sekä vesiviljelyn seuranta, raportointia ja sopimushallintaa. Tarkastuksen mukaan kalanviljelyn johtaminen näyttäytyi epäselvänä, ja Luke-tason koordinaatiota tarvitaan nykyistä enemmän, ml. yhteisen tilannekuvan luominen ja Luken strategisten tavoitteiden toteutumisen varmistaminen. Tarvitaan enemmän ohjeistusta, ja on tarve määrittellä kalanviljelyn hierarkia ja eri tehtävien keskinäinen priorisointi.

Johtoryhmä käsitteli sisäisen tarkastuksen tarkastushavainnot ja suositukset ja käynnisti niiden perusteella laadittujen johdon toimenpidesuunnitelmien toimeenpanon.

E) Yhteenveto

Sisäistä valvontaa on arvioitu johtoryhmän strategisten riskien työpajassa, johdon itsearvioinnissa, sisäisin tarkastuksin sekä osana toiminnanohjausta. Toiminnassa ja raportoinnissa on otettu huomioon Valtiontalouden tarkastusviraston vuoden 2022 tilintarkastuskertomus ja tilintarkastusta koskeva vuosiyhteenveto sekä MMM:n kannanotto vuoden 2022 tilinpäätöksestä.

Kokonaisuutena todetaan, että Luonnonvarakeskuksen sisäinen valvonta täyttää valtion talousarviosta annetun asetuksen määräykset. Toimintaa kehitetään edelleen edellä mainituin kehittämistoimenpitein.

1.8 Arviointien tulokset

Tutkimusohjelmien väliarviointi

Käynnissä olevan strategiakauden tavoitteiden toimeenpanoa varten perustettiin neljä temaattista tutkimusohjelmaa: Sopeutumis- ja palautumiskykyinen biotalous (PUSKURI), Ilmastoviisas hiilenkierto (MAA-ILMA), Biokiertotalous (KIERTO) ja Kannattava ja vastuullinen alkutuotanto (ALKU). Ohjelmat vastaavat tutkimusportfolion rakentamisesta, sen tasapainoisesta rahoitusrakenteesta sekä vaikuttavuudesta.

Ohjelmakauden (2021-2025) puolella välissä toteutetussa väliarvioinnissa tarkasteltiin tutkimusohjelmien tieteellistä laatua ja vaikuttavuutta, yhteiskunnallista ja taloudellista vaikuttavuutta sekä tutkimuksen organisointia. Arviointipaneeliin kutsuttiin edustajia tutkimusohjelmien neuvottelukunnista (StAB, stakeholder advisory board).

Tieteellisen vaikuttavuuden arvioitiin olevan hyvällä tasolla, ja sen arvoitiin kasvaneen viime vuosina. Luken tutkimus on tieteellisesti merkittävää, ja se edustaa biotalouden alalla kansainvälistä edelläkävijyyttä. Lisääntynyt kansainvälinen yhteistyö on parantanut tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta. Luken ohjelmilla on tärkeä rooli myös tohtorikoulutuksessa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osalta Luken strategian todettiin olevan ajan hermolla, ja ohjelmat muodostavat vahvan pohjan strategian toteuttamiselle. Poliittikkavaikuttaminen alueellisella, kansallisella ja EU-tasolla on Luken erityisvahvuus. Luke on ottanut aktiivisen roolin yhteiskunnallisessa keskustelussa. Vaikuttavuustarinat tuovat mielenkiintoisella ja helposti omaksuttavalla tavalla esille Lukessa tehdyn työn yhteiskunnallista merkitystä. Tulevaisuudessa Luke voisi ottaa entistä vahvemman tieteeseen perustuvan yhteiskunnallisen muutosjohtajan roolin ja luoda positiivista asenneilmapiiriä. Sidosryhmäyhteistyötä eri tasoilla voisi entisestään lisätä.

Matriisiorganisaation edut nähtiin merkittävänä: malli kannattaa säilyttää ja johtamista kehittää siinä rakenteessa. Matriisimallissa Luken osaamispotentialiaali saadaan tehokkaasti hyödynnettyä. Ohjelmien sisältöjä pidettiin edelleen ajankohtaisina, ja niiden arvioitiin vastaavan ulkopuolisen rahoituksen nykyisiä sisällöllisiä painotuksia. Ohjelmien avulla on pystytty vastaamaan laajoihin hankehakuihin. Vaikka Luken tutkimuksen keskiössä on uusiutuviin luonnonvaroihin perustuva elinkeinotoiminta, tarvitaan myös kokonaisvaltaisempaa näkemystä sen ajaman murroksen yhteiskunnallisesta puolesta.

Luottamus ja maine

Luottamus & Maine -tutkimus toteutettiin suuren yleisön keskuudessa. Luken kokonaismaine on vahvistunut vuoden 2021 mittauksesta yltäen nyt jo lähelle hyvää tasoa (3,46/5; hyvän tason raja on 3,5). Myönteistä kehitystä on tapahtunut maineen kaikilla osa-alueilla, joista parhaiten ovat kehittyneet vastuullisuus sekä tuotteet & palvelut. Parhaimman arvosanan Luke saa vastuullisuudesta (3,82). Kohentuneen maineen myötä suuren yleisön sidosryhmätuki on vahvistunut, ja se on hyvällä tasolla (3,55/5). Myönteistä kehitystä on tapahtunut kaikilla osa-alueilla, eniten osa-alueilla työn hakeminen, kantojen kuuleminen ja verovaroin tukeminen (so. Luken rahoitus nähdään järkevänä julkisten varojen käyttönä).

Pilariarviointi

Tullakseen kelpolliseksi hallinnoimaan EU:n varoja organisaation on täytettävä ehdot ja läpäistävä riippumattoman tilintarkastajan arvio päätoiminnastaan. Lukessa toteutettiin tätä ns. pilariarviointia¹ edeltävä nykytila-analyysi, jonka tavoitteena oli arvioida EU:n pilariarvioinnissa asetettujen vaatimusten nykytilaa. Riippumaton tilintarkastus tehdään nykytila-analyysin jälkeen. Päätöstä tästä ei vielä ole tehty.

Pilariarvioinnin nykytilan arvioitiin kokonaisuutena olevan hyvällä tasolla. Kriittisiä puutteita ei havaittu, mutta joukko kehittämiskohteita tunnistettiin. Nämä liittyvät eräisiin sisäisen valvonnan riskinarvioinnin, kontrollien ja seurannan menettelyihin, projektibudjettien ajan tasalla pitämiseen sekä hankintaprosessin joihinkin menettelyihin.

Työnantajakuva

Luke on ollut halutuim työpaikka sekä luonnontieteellisen alan ammattilaisten että opiskelijoiden keskuudessa jo viisi vuotta peräkkäin. Vuoden 2023 Universumin työnantajakuvatutkimukseen vastasi 7 776 henkilöä, joista 315 oli luonnontieteidenalan ammattilaisia. Opiskelijatutkimukseen osallistui 13 424 opiskelijaa, joista 891 oli luonnontieteidenalan opiskelijoita. Työnantajakuva arvioitiin neljällä osa-alueella: maine ja imago, ihmiset ja kulttuuri, palkkaus ja etenemismahdollisuudet sekä työn ominaispiirteet. Kärki luonnontieteiden opiskelijoiden osalta vuonna 2023 oli: 1. Luke, 2. Syke, 3. Helsingin kaupunki (2022: 1. Luke, 2. Syke, 3. Metsähallitus). Kärki luonnontieteiden ammattilaisten osalta: 1. Luke, 2. Syke, 3. Metsähallitus (2022: sama järjestys). Luke on melko haluttu työnantaja myös tekniikan alan opiskelijoiden keskuudessa: vuonna 2023 sija 37 (2022: sija 33; 2021: sija 31). Tekniikan alan ammattilaisten keskuudessa Lukella oli sija 34 (2022: sija 23, 2021: sija 35).

¹ Yhteisöistä, jotka haluavat hallinnoida EU:n varoja, tulee tehdä pilariperusteinen arviointi. Niiden on täytettävä yhdeksää osa- aluetta eli pilaria koskevat vaatimukset, kuten sisäisen valvonnan järjestelmä, kirjanpitojärjestelmä, riippumaton ulkoinen tarkastus ja hankintaprosessi.

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.9.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Osana sisäistä valvontaa havaittiin seuraavat poikkeamat:

- Luken käytössä oleviin toimitiloihin Viikissä tehtiin kaksi murtoa. Seurauksiltaan vakavamman vahinkoarvio on 8500 euroa.
- Syntyi patentt loukkausepäily. Euromääräiset vahingot ovat vielä epäselvät.
- Havaittiin kolme tietoturvaloukkausta.
- Luken koordinoiman hankkeen sisällä oli toisen hankeosapuolen hankintaan liittyvä lisähankinta (46 606 euroa) hankeosapuolen rahojen vähyden vuoksi hankittu Luken työntekijän toimesta hankintaohjeiden ja sopimusehtojen vastaisesti Luken varoilla.
- Johdolle raportoitiin EU:n hankerahoitukseen liittyvästä kokonaisuudesta, jossa julkista rahoitusta oli mahdollisesti käytetty tai pyritty käyttämään lainsäädännön ja rahoitusehtojen vastaisesti, ja Luken omaisuutta oli mahdollisesti luovutettu kolmannen osapuolen käyttöön ilman lainmukaista korvausta. Lisäksi asiasta tehtiin ilmoittajansuojelulainsäädännön mukainen ilmoitus.

Virheistä ja väärinkäytöksistä on tehty tarvittavat ilmoitukset ja toimenpiteet, ja ne on selvitetty tai ovat selvitetävänä.

1.9.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Varainhoitovuonna 2023 on tapahtunut kolme takaisinperintää:

- Euroopan komissio / EUROSTAT antoi päätöksen takaisinperinnästä 12.4.2023, yhteensä 2 862,90 euroa.
- Ely-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) antoi päätöksen takaisinperinnästä 29.11.2023, yhteensä 5 620,09 euroa.
- Etelä-Karjalan liitto antoi päätöksen takaisinperinnästä 22.11.2023, yhteensä 1 770,41 euroa.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	1 894 310,12	1 995 958	1 995 957,62	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	1 894 310,12	1 995 958	1 995 957,62	0,00	100
12.	Sekalaiset tulot	930 130,92	679 352	679 352,00	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	206 209,19	50 473	50 472,55	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	723 921,73	628 879	628 879,45	0,00	100
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	131 729,38	5 105	5 104,57	0,00	100
13.03.01	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	131 729,38	5 105	5 104,57	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		2 956 170,42	2 680 414	2 680 414,19	0,00	100,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettä-vissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	1 200 000,00						1 381 778,76	1 381 778,76	646 802,98	684 503,23
24.90.68.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (SMR 3 v)	1 200 000,00						1 381 778,76	1 381 778,76	646 802,98	684 503,23
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	75 916,09						0,00	0,00	0,00	0,00
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	75 916,09									
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	91 789 502,54	90 571 969	79 147 977,01	11 423 992,24	90 571 969,25	0,00	14 895 355,55	96 484 355,55	85 060 363,31	11 423 992,24
30.01.05.	Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (netto)(SMR 2 v)	82 189 000,00	81 589 000	70 165 007,76	11 423 992,24	81 589 000,00	0,00	14 895 355,55	96 484 355,55	85 060 363,31	11 423 992,24
	30.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	82 189 000,00	81 589 000	70 165 007,76	11 423 992,24	81 589 000,00	0,00	14 895 355,55	96 484 355,55	85 060 363,31	11 423 992,24
30.01.29.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	9 600 502,54	8 982 969	8 982 969,25		8 982 969,25	0,00				
32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	38 880,68	32 846	32 845,64		32 845,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	38 880,68	32 846	32 845,64		32 845,64	0,00				
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	61 926,65	55 984	55 983,80		55 983,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	61 926,65	55 984	55 983,80		55 983,80	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		93 166 225,96	90 660 799	79 236 806,45	11 423 992,24	90 660 798,69	0,00	16 277 134,31	97 866 134,31	85 707 166,29	12 108 495,47

3. TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	8 398 460,96		7 837 085,70	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	22 440,12		49 774,48	
Muut toiminnan tuotot	<u>58 383 343,65</u>	66 804 244,73	<u>54 701 732,84</u>	62 588 593,02
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 719 831,22		8 261 044,50	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	167 097,43		-388 619,95	
Henkilöstökulut	95 163 092,17		90 227 057,53	
Vuokrat	14 352 798,13		13 241 722,87	
Palvelujen ostot	23 612 178,35		22 784 054,05	
Muut kulut	8 061 505,44		5 697 318,54	
Valmistevarastojen lisäys (-) tai väh. (+)	26 501,72		-371 661,93	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-66 367,29		-64 136,46	
Poistot	<u>3 438 754,87</u>	<u>-152 475 392,04</u>	<u>2 993 394,87</u>	<u>-142 380 174,02</u>
JÄÄMÄ I		-85 671 147,31		-79 791 581,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	18 691,15		8 163,57	
Rahoituskulut	<u>-3 615,24</u>	15 075,91	<u>-2 252,33</u>	5 911,24
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	9 449,44		22 972,63	
Satunnaiset kulut	<u>-6 120,83</u>	<u>3 328,61</u>	<u>-10 200,00</u>	<u>12 772,63</u>
JÄÄMÄ II		-85 652 742,79		-79 772 897,13
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	26 000,04		40 500,02	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	<u>0,00</u>	<u>-26 000,04</u>	<u>21 687,23</u>	<u>-62 187,25</u>
JÄÄMÄ III		-85 678 742,83		-79 835 084,38
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	1 995 957,62		1 894 310,12	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-9 106 811,27</u>	<u>-7 110 853,65</u>	<u>-9 771 153,74</u>	<u>-7 876 843,62</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-92 789 596,48</u>		<u>-87 711 928,00</u>

4. TASE

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>63 618,49</u>	63 618,49	<u>84 251,52</u>	84 251,52
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset	828 731,19		893 070,34	
Rakennelmat	358 361,34		394 720,84	
Rakenteet	1 323 108,76		1 401 043,76	
Koneet ja laitteet	12 154 886,55		12 301 174,68	
Kalusteet	30 789,14		63 904,81	
Muut aineelliset hyödykkeet	5 634,30		5 634,30	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 092 117,06</u>	16 793 628,34	<u>1 569 340,46</u>	16 628 889,19
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>467 077,08</u>	<u>467 077,08</u>	<u>458 581,94</u>	<u>458 581,94</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		17 324 323,91		17 171 722,65
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	463 935,15		631 032,58	
Keskeneräinen tuotanto	202 010,87		248 700,76	
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>1 971 144,86</u>	2 637 090,88	<u>1 950 956,69</u>	2 830 690,03
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	5 726 894,51		6 987 245,81	
Siirtosaamiset	14 059 210,96		15 884 003,21	
Muut lyhytaikaiset saamiset	13 666 051,29		12 584 300,20	
Ennakkomaksut	<u>25 494,26</u>	33 477 651,02	<u>26 461,45</u>	35 482 010,67
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-280,96</u>	<u>-280,96</u>	<u>-302,75</u>	<u>-302,75</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		36 114 460,94		38 312 397,95
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>53 438 784,85</u>		<u>55 484 120,60</u>

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	92 101 766,12		92 101 766,12	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-83 387 671,72		-87 276 309,78	
Pääoman siirrot	86 451 817,54		91 600 566,06	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-92 789 596,48</u>	2 376 315,46	<u>-87 711 928,00</u>	8 714 094,40
RAHASTOJEN PÄÄOMAT				
Muut valtion rahastot ja lahjoitetut varat	<u>0,00</u>	0,00	<u>61 453,99</u>	61 453,99
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>2 393 091,22</u>	2 393 091,22	<u>0,00</u>	0,00
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	11 095 800,17		13 334 300,64	
Ostovelat	8 314 388,60		7 843 024,25	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 114 247,25		1 957 924,05	
Edelleen tilitettävät erät	1 890 041,62		1 826 235,65	
Siirtovelat	17 372 821,50		16 825 107,09	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>7 882 079,03</u>	<u>48 669 378,17</u>	<u>4 921 980,53</u>	<u>46 708 572,21</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		51 062 469,39		46 708 572,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>53 438 784,85</u>		<u>55 484 120,60</u>

5. TILINPÄÄTÖKSEN LIITTEET

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

- Budjetoinnissa ei ollut oleellisia muutoksia.

2) Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi

- Luonnonvarakeskuksella ei ole ulkomaanrahan määräisiä saamia tai muita sitoumuksia tilinpäätöshetkellä. Ulkomaanrahan määräiset ostovelat on kirjattu euromääräisinä käyttäen edelliselle päivälle Euroopan keskuspankin noteeraamaa kurssia.

3) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

- Luonnonvarakeskus on Valtiokonttorin 23.09.2023 antaman ohjeen 'Hankkeen saadun ennakkomaksun jaksotus pitkäaikaisiin velkoihin' mukaisesti muuttanut hankkeiden saamien ennakkomaksujen kirjaustapaa. Valtiokonttorin ohjeen mukaisesti saatujen ennakkomaksujen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat osuudet on kirjattu tilille 25690 Muut saadut ennakot ja pitkäaikaiset osuudet tilille 24990 Muut pitkäaikaiset velat. Kirjaustavan muutoksen seurauksena Luonnonvarakeskuksen taseessa vuonna 2023 pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvan muiden pitkäaikaisten velkojen saldo on 2 393 091,22 euroa ja vastaavasti lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvan saatujen ennakoiden saldo on vastaavan summan verran pienempi verrattuna siihen, jos olisi käytetty samaa kirjaustapaa kuin vielä vuonna 2022.
- Muutoin arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja –menetelmät eivät oleellisesti poikenneet edellisestä vuodesta.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

- Tilinpäätösvuodelle kirjatut aikaisempiin vuosiin kohdistuneet erät ovat merkitykseltään vähäisiä.

5) Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

- Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia.

6) Selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

- Tilinpäätösvuoden päättymisen jälkeen ei ole tapahtumia, joilla olisi oleellista vaikutusta tilinpäätökseen.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talous- arvio - Tilin- päätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.01.05. Luonnonvara- keskuksen toimintamenot (SMR 2 v)	Bruttomenot	144 079 992,52	139 389 000	136 363 409,06		147 787 401,30				151 258 764,61	
	Bruttotulot	61 890 992,52	57 800 000	66 198 401,30		66 198 401,30				66 198 401,30	
	Nettomenot	82 189 000,00	81 589 000	70 165 007,76	11 423 992,24		81 589 000,00	0,00	14 895 355,55	96 484 355,55	85 060 363,31

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Päälukon ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		50 472,55
Vuosi 2021		50 472,55
	24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	50 472,55
Päälukat yhteensä		50 472,55
Vuosi 2021		50 472,55

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2023	2022
Henkilöstökulut	79 681 723,30	76 183 631,31
Palkat ja palkkiot	79 257 783,28	75 940 467,32
Tulosperusteiset erät	8 237,00	8 076,00
Lomapalkkavelan muutos	415 703,02	235 087,99
Henkilösivukulut	15 481 368,87	14 043 426,22
Eläkekulut	13 643 457,19	12 682 470,61
Muut henkilösivukulut	1 837 911,68	1 360 955,61
Yhteensä	95 163 092,17	90 227 057,53
Johdon palkat ja palkkiot, josta	1 412 535,87	1 388 575,44
- tulosperusteiset erät	8 237,00	8 076,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	61 115,61	27 331,87
Johto	2 944,19	2 820,44
Muu henkilöstö	58 171,42	24 511,43

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Suunnitelmanmukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Perustamis- ja järjestelymenot				
1100000 Perustamis- ja järjestelymenot 3 v	Tasapoisto	3	33,33	0 %
Tutkimus- ja kehittämismenot				
1119000 Muut tutkimus- ja kehittämismenot 5 v	Tasapoisto	5	20	0 %
Aineettomat oikeudet				
11200000 Ostetut atk-ohjelmistot 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
Muut pitkävaikutteiset menot				
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennukset				
12220000 Teollisuusrakennukset 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12230000 Varastorakennukset 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12290000 Muut rakennukset 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
Rakennelmat				
12300000 Rakennelmat 15v	Tasapoisto	15	7	0 %
12300000 Tierakennelmat 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12300000 Rakennelmat 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
Rakenteet				
12440000 Muut vesirakenteet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12490000 Muut rakenteet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
Koneet ja laitteet				
12500000 Autot ja muut maakuljetusvälineet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12510000 Laivat ja muut vesikuljetusvälineet 30v	Tasapoisto	30	3,33	0 %
12530000 Raskaat työkoneet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12540000 Kevyet työkoneet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12540000 Kevyet työkoneet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12550000 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet 3v	Tasapoisto	3	33,33	0 %
12560000 Toimistokoneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12590000 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 20v	Tasapoisto	20	5	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 7v	Tasapoisto	7	14,29	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12600000 Muut tutkimuslaitteet 3v	Tasapoisto	3	33,33	0 %
12610000 Vesirakenteiden laitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet 10v	Tasapoisto	10	10	0 %
12700000 Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12790000 Muut kalusteet 5v	Tasapoisto	5	20	0 %
12800000 Taide-esineet	Ei poistoa			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
12970000 Keskeneräiset muut rakennukset	Ei poistoa			
12980000 Keskeneräiset rakenteet	Ei poistoa			
12990000 Muut keskeneräiset aineelliset käyttöomaisuushankinnat	Ei poistoa			
Käyttöomaisuuarvopaperit				
13010000 Muut osakkeet	Ei poistoa			
13030000 Muut osuudet	Ei poistoa			

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	
Hankintameno 1.1.2023	206 330,22	206 330,22
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	206 330,22	206 330,22
Kertyneet poistot 1.1.2023	-122 078,70	-122 078,70
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-20 633,03	-20 633,03
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-142 711,73	-142 711,73
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	63 618,49	63 618,49

	Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	124 Rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	1 279 842,13	1 118 737,84	2 497 854,08	18 391 256,65	314 828,99	5 634,30	1 554 610,46	25 162 764,45
Lisäykset	0,00	42 100,00	0,00	3 017 984,39	0,00	0,00	634 122,60	3 694 206,99
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-96 616,00	-96 616,00
Hankintameno 31.12.2023	1 279 842,13	1 160 837,84	2 497 854,08	21 409 241,04	314 828,99	5 634,30	2 092 117,06	28 760 355,44
Kertyneet poistot 1.1.2023	-386 771,79	-724 017,00	-1 096 810,32	-6 090 081,97	-250 924,18	0,00	0,00	-8 548 605,26
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-64 339,15	-78 459,50	-77 935,00	-3 164 272,52	-33 115,67	0,00	0,00	-3 418 121,84
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-451 110,94	-802 476,50	-1 174 745,32	-9 254 354,49	-284 039,85	0,00	0,00	-11 966 727,10
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	828 731,19	358 361,34	1 323 108,76	12 154 886,55	30 789,14	5 634,30	2 092 117,06	16 793 628,34

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	
Hankintameno 1.1.2023	458 581,94	458 581,94
Lisäykset	8 495,14	8 495,14
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2023	467 077,08	467 077,08
Kertyneet poistot 1.1.2023	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	467 077,08	467 077,08

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2023						31.12.2022	
	Kappale- määrä	Markkin- a-arvo	Kirjanpito- arvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			467 077,08			5 104,57		458 581,94
CLIC Innovation Oy	199		211 139,00					211 139,00
Jokioisten vedenhankinta Oy	45		116 554,05					116 554,05
Kannuksen tutkimustila Luova Oy	40		40 000,00	25				40 000,00
Toholammin vesihuolto Oy	1		830,85					830,85
Faba Osuuskunta -osuuspääoma	42		420,00					420,00
LSO Osuuskunta-osuuspääoma	3		11 601,46			536,57		11 601,46
Osuuskunta Maitosuomi - osuuspääoma ¹⁾	2284		75 040,00			4 568,00		75 040,00
Osuuskunta Tuottajain Maito	287		11 491,72					2 996,58
Osakkeet ja osuudet yhteensä			467 077,08			5 104,57		458 581,94

¹⁾ Vuonna 2019 tapahtuneen fuusion seurauksena osuus osuuspääomasta on fuusiokertoimella laskettuna noussut 91 548,80 euroon. Vuosina 2022 ja 2023 tehtyjen palautusten (28,80 euroa v. 2022 ja 160,00 euroa v. 2023) seurauksena osuuspääoma on 91 360,00 euroa. Vuonna 2023 Luonnonvarakeskus ei ole maksanut Maitosuomelle uusia osuismaksuja.

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2023	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-280,96	0,00	0,00	-280,96
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-280,96	0,00	0,00	-280,96

31.12.2023	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle	1-5	Yli	Alle	1-5	Yli	
	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	1 vuosi	vuotta	5 vuotta	
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00	0,00	0,00	2 393 091,22	0,00	2 393 091,22
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	2 393 091,22	0,00	2 393 091,22

Liite 12: Valtiontakaukset ja –takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteen 12, sivulla 1.

Muut monivuotiset vastuut

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha- tarve 2024	Määräraha- tarve 2025	Määräraha- tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	12 013 374,43	25 499 902,25	5 652 441,17	12 572 847,17	5 138 539,02	48 863 729,61
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	12 013 374,43	25 499 902,25	5 652 441,17	12 572 847,17	5 138 539,02	48 863 729,61

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2023	Varat 31.12.2022	Käyttötarkoitus
Testamentti/Bostads Ab Segris Oy:n osakkeet		61 453,99	Susitutkimus
Yhteensä		61 453,99	

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Luonnonvarakeskuksella ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Luonnonvarakeskuksella ei ole muita tarpeellisia oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavia täydentäviä tietoja.

Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

	2023
TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	6 796 182,26
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	16 517,60
Tuotot yhteensä	6 812 699,86
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	369 996,75
Henkilöstökustannukset	2 654 784,27
Vuokrat	26 701,21
Palvelujen ostot	519 735,66
Muut erilliskustannukset	67 087,76
Erilliskustannukset yhteensä	3 638 305,65
Tukitoimintojen kustannukset	1 721 677,67
Poistot	127 922,46
Korot	8 895,42
Muut yhteiskustannukset	722 143,76
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 580 639,31
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 218 944,96
TULOS	593 754,90
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0,00
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	593 754,90
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0,00

Yleistä

Luonnonvarakeskuksen kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta muodostuu lähes kokonaisuudessaan liiketaloudellisen maksullisen toiminnan projekteista.

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelman laadinnassa on noudatettu samoja kustannuslaskennan periaatteita kuin maksullisen toiminnan kannattavuuden ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden laskennassa. Kustannuslaskenta on tehty noudattaen Luken kustannuslaskennan projektilaskentaa, joka pohjautuu tutkimusrahoituksessa käytettyyn kokonaiskustannusmalliin.

Laskenta on toteutettu Opiferus Toimintolaskenta Pro -sovelluksella hyödyntäen selainkäyttöistä tiedonhallinta- ja laskentaliittymää Opaasia. Sovellusten toimittaja on Softwave Ohjelmistot Oy.

Lisäksi kilpailullisen toiminnan tuloslaskelmassa on esitetty myös toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraamisesta johtuvat tuotot ja kustannukset, joiden määrittäminen on tehty erillislaskennan avulla.

Seurantakohteet

Kustannuslaskennassa hyödynnetään Lukessa käytössä olevaa valtion yhteistä seurantakohdekarttaa: liikekirjanpidon (LKP) tilejä, talousarviokirjanpidon (TAKP) tilejä, toimintayksikköä, toimintoa ja projektia.

Pääomakustannuksia ovat käyttöomaisuudesta aiheutuvat poistot ja korot. Pääomalle laskettavana korkona käytetään Valtiokonttorin vuosittain ilmoittamaa laskennassa käytettävää korkokustannusta.

Toiminnot jakautuvat ydintoimintoihin, avustaviin tehtäviin, ohjaustoimintoihin ja tukitoimintoihin.

Ydintoiminnoilla tarkoitetaan Luken ydintehtäviä: viranomaisprosessia, tilastotuotannon prosessia, asiakkuusprosessia ja tutkimusprosessia.

Avustavat tehtävät liittyvät kiinteästi ydintoimintoihin ja tukevat vain joko tiettyä ydintoimintoa tai ydintoimintokokonaisuutta. Luonnonvarakeskuksen ydintoimintoja avustavat tehtävät ovat projektien infra-, laboratorio-, menetelmä- ja aineistopalveluita sekä ydintoimintojen tietojärjestelmien ylläpitoa ja kehittämistä.

Ohjaustoiminnot ovat ministeriötasoisin tehtäviin liittyviä toimintoja.

Tukitoiminnot ovat yleisesti ydintoimintoja tukevia tehtäviä, kuten yleishallinto, johtaminen, suunnittelu ja seuranta, henkilöstöhallinto, taloushallinto, toimitilahallinto, tietohallinto, tiedon hallinta ja viestintä. Tukitoimintojen osalta Lukella on käytössä sekä valtion yhteisiä että Luken omia, tarkentavia tukitoimintoja.

Luonnonvarakeskuksen projektikanta on jaettu laskennan kannalta kahteen ryhmään: projekteihin, jotka ovat lopullisia laskentakohteita sekä Luken sisäisiin toiminnankehittämiprojekteihin, jotka luonteensa vuoksi vertautuvat tukitoimintoihin ja tästä syystä määritellään yleiskustannuksiksi ja näin ollen käsitellään vyöryvinä projekteina.

Laskennassa projektit ja toiminnot on luokiteltu sen mukaan, miten ne käyttäytyvät laskentamalleissa.

Työajankohdennus ja jakopalkkalaskenta

Kustannuslaskennassa hyödynnetään työajankohdennustietoa sekä työtuntien että työkustannusten osalta. Työajankohdennus tapahtuu Kieku Catsissä/eKiekussa. Jokainen Lukesta palkkaa saava henkilö kohdentaa työaikansa toteutuneen todellisen päivittäisen työajan mukaisesti toiminnoille ja projekteille. Toiminto on aina pakollinen seurantakohte. Lisäksi jokainen anoo lomat sekä ilmoittaa poissaolot ja ns. läsnäolotunnit, kuten koulutukseen osallistumisen, Kiekussa.

Jakopalkkalaskennassa henkilön tavanomainen kuukausipalkka lakisääteisine sivukuluineen jaetaan työajan kohdentamisessa raportoitujen työtuntien perusteella toiminnoille ja projekteille. Yksiköille työaika kohdentuu sen mukaan, mihin toimintayksikköön, ryhmään ja tiimiin kukin henkilö on Kiekun HR-järjestelmässä kiinnitetty.

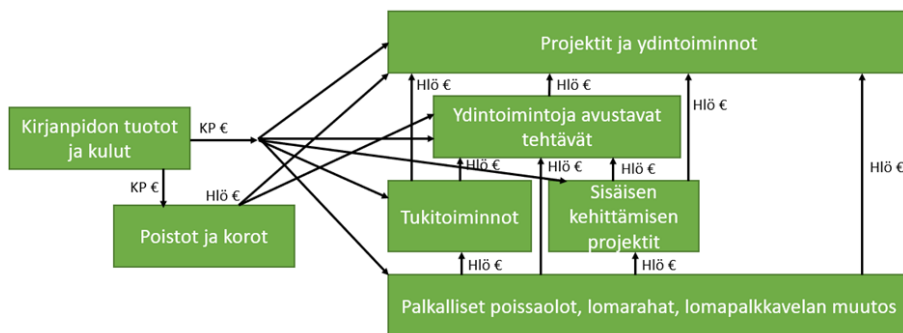
Suorakohdisteiset erät kirjataan seurantakohteille jo palkanlaskennan yhteydessä maksupalkka-aineistossa, eikä niitä muuteta enää jakopalkkalaskennassa. Suorakohdisteisia eriä ovat lisä- ja ylityöt, palkkiot sekä muut vastaavat erät, jotka on luonteensa puolesta kohdennettavissa suoraan aiheuttamisperiaatteen mukaisille seurantakohteille.

Kustannusten ja tuottojen kohdistus

Kustannuserät jaetaan välittömiin ja välillisiin eriin.

Välittömät kustannukset kohdistetaan kokonaisuudessaan suoraan seurantakohteille jo kirjanpidossa aiheuttamisperiaatteen mukaisesti ja suoriteperusteisesti sille tilikaudelle, jolloin tavara tai palvelu on vastaanotettu (esim. osto-, matka- ja kululaskut, projekteille ja toiminnoille jakopalkkalaskennassa kohdistuneet palkat sekä suorakohdisteiset palkkaerät).

Välilliset kustannukset kohdistetaan kustannusten vyörytyksillä lopullisille laskentakohteille. Projektilaskennassa välilliset kustannukset vyörytetään lopullisille laskentakohteille työkustannusten suhteessa.

Projektien kustannuslaskentamallissa laskentamalliin tuodaan kirjanpidon eurot LKP-tiliryhmittäin summattuna. Laskentamallin tilit on summattu kustannusvastaavuuslaskelmien vaatimalle tasolle.

Projektien kustannuslaskennassa ensimmäinen vyörytettävä erä on palkalliset poissaolot, lomarahat sekä lomapalkkavelan muutos. Palkalliset poissaolot, lomarahat sekä lomapalkkavelan muutos jaetaan eteenpäin henkilöstökulujen suhteessa tukitoiminnoille, ydintoimintoja avustaville tehtäville, ydintoiminnoille, projekteille ja vyörytettäville projekteille.

Seuraavassa vaiheessa vyörytetään tukitoiminnot sekä yleiskustannuksena käsiteltävät sisäiset kehittämisprojektit, jotka vertautuvat tukitoimintoihin, henkilöstökulujen suhteessa ydintoimintoja avustaville tehtäville, ydintoiminnoille ja projekteille.

Poistojen ja korkojen vyörytysperusteena ovat henkilöstökustannukset. Poistot ja korot vyörytetään projekteille, ydintoiminnoille ja ydintoimintoja avustaville tehtäville.

Tämän jälkeen ydintoimintoja avustavat tehtävät jaetaan ydintoiminnoille ja projekteille.

Tuotot on kohdennettu sille vuodelle, jolloin suorite tai palvelu on luovutettu. Pitkäkestoisissa hankkeissa on tuottojen jaksoitus voitu tehdä valmiusasteen mukaisesti.

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sisältää myös toimitilojen ja asuntojen ulosvuokraamisesta johtuvat tuotot ja kustannukset. Vuokraustoiminnan tuotot saadaan suoraan kirjanpidon rakennuskoodeille kirjatusta kirjanpidon tiedoista. Vuokraustoiminnan kustannukset on laskettu ottamalla kirjanpidosta ensin niiden rakennusten koko vuoden 2023 kustannukset, joita on vuoden 2023 aikana ulosvuokrattu. Lisäksi on laskettu, kuinka suuri osuus rakennuksen pinta-alasta on ulosvuokrattu. Näin saadaan ulosvuokratun tilan vuosikustannus. Tämän jälkeen on laskettu ulosvuokratun tilan kustannukset ulosvuokrauksen ajalta.

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Olemme tänään hyväksyneet Luonnonvarakeskuksen tilinpäätöksen vuodelta 2023.

Helsingissä 28.2.2024

Tuomas Salusjärvi
johtokunnan puheenjohtaja

Saara Kankaanrinta
johtokunnan varapuheenjohtaja

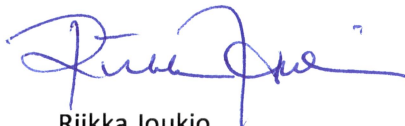
Sauli Brander
johtokunnan jäsen

Mikko Peltola
johtokunnan jäsen

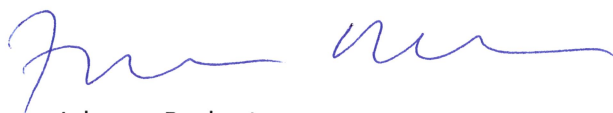
Annika Wilhelmson
johtokunnan jäsen

Riikka Joukio
johtokunnan jäsen

Taru Könkö
henkilöstön edustaja
johtokunnan jäsen

Johanna Buchert
pääjohtaja

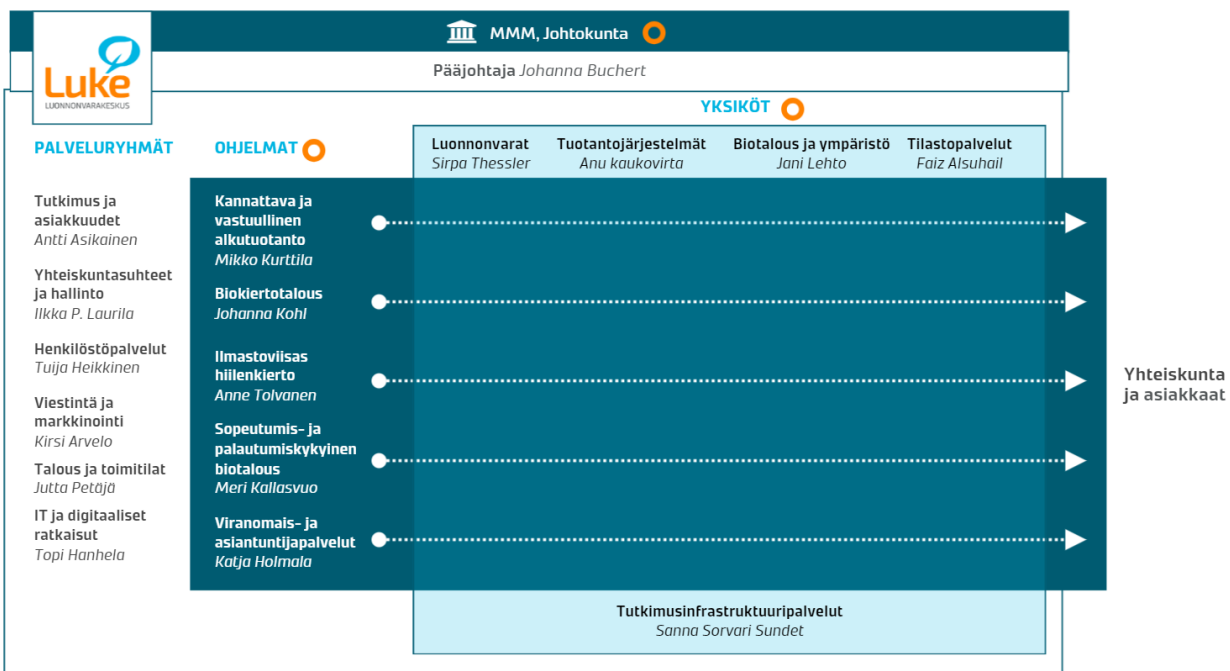
Luonnonvarakeskuksen tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen

Liite A: Strategia ja organisaatio

1) Strategia 2020-2025

2) Organisaatio ja vastuuhenkilöt 2023

Liite B: Tuotot ja kustannukset sekä henkilötyövuodet, Valtioneuvoston ohjesääntöön perustuva ydintoimintoluokitus

	Tuotot 1000€	Kustannukset 1000€	HTV	Osuus tuotoista	Osuus kustannuksista	Osuus HTV:sta
190 Maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvat	64 842	149 910	1 325	100,0 %	99,9 %	99,9 %
1901 Maatalous	22 099	49 931	449	34,1 %	33,3 %	33,9 %
190141000 Maatalouden toimeenpanotehtävät	153	3 589	29	0,2 %	2,4 %	2,2 %
190141020 Maatalouden tilastot	407	3 570	33	0,6 %	2,4 %	2,5 %
190141050 Maatalouden tutkimus	21 540	42 772	388	33,2 %	28,5 %	29,2 %
1902 Maaseudun kehittäminen	2 748	6 035	55	4,2 %	4,0 %	4,1 %
190241000 Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	667	908	8	1,0 %	0,6 %	0,6 %
190241050 Maaseudun kehittämisen tutkimus	2 081	5 127	46	3,2 %	3,4 %	3,5 %
1903 Metsätalous	21 892	52 774	477	33,8 %	35,2 %	36,0 %
190341000 Metsätalouden edistäminen	55	1 043	10	0,1 %	0,7 %	0,8 %
190341010 Metsätalouden lainvalvonta ja viranomaistehtävät	730	5 373	48	1,1 %	3,6 %	3,6 %
190341020 Metsätalouden tilastot	87	1 150	11	0,1 %	0,8 %	0,8 %
190341050 Metsätalouden tutkimus	21 020	45 208	408	32,4 %	30,1 %	30,7 %
1904 Kala-, riista- ja porotalous	13 660	30 210	246	21,1 %	20,1 %	18,5 %
190441000 Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	3 062	5 784	49	4,7 %	3,9 %	3,7 %
190441010 Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät	685	1 887	12	1,1 %	1,3 %	0,9 %
190441020 Riistatalouden toimeenpanotehtävät	538	3 784	32	0,8 %	2,5 %	2,4 %
190441030 Porotalouden toimeenpanotehtävät	0	42	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190441040 Kala-, riista- ja porotalouden tilastot	8	319	3	0,0 %	0,2 %	0,2 %
190441050 Elinkeinokalatalouden tutkimus	2 258	7 039	61	3,5 %	4,7 %	4,6 %
190441060 Virkistyskalatalouden tutkimus	5 303	8 101	61	8,2 %	5,4 %	4,6 %
190441070 Riistatalouden tutkimus	1 538	2 652	21	2,4 %	1,8 %	1,6 %
190441080 Porotalouden tutkimus	268	601	5	0,4 %	0,4 %	0,4 %
1905 Elintarvikkeet	2 153	5 279	46	3,3 %	3,5 %	3,5 %
190541000 Elintarvikkeet toimeenpanotehtävät	169	328	3	0,3 %	0,2 %	0,2 %
190541050 Elintarviketutkimus	1 985	4 951	44	3,1 %	3,3 %	3,3 %
1906 Maatalouden tuotantotarvikkeiden turvallisuus ja laatu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä kasvinterveys	1 900	4 639	44	2,9 %	3,1 %	3,3 %
190641000 Maatalouden tuotantotarvikkeita koskevat toimeenpanotehtävät	0	15	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641010 Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät	0	3	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641020 Eläinten hyvinvoinnin toimeenpanotehtävät	10	315	3	0,0 %	0,2 %	0,2 %
190641030 Kasvinterveyden toimeenpanotehtävät	53	606	6	0,1 %	0,4 %	0,5 %
190641050 Maatalouden tuotantotarvikkeiden tutkimus	179	127	1	0,3 %	0,1 %	0,1 %
190641060 Eläinten terveyden tutkimus	9	36	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
190641070 Eläinten hyvinvoinnin tutkimus	764	1 193	11	1,2 %	0,8 %	0,8 %
190641080 Kasvinterveyden tutkimus	885	2 344	23	1,4 %	1,6 %	1,7 %
1908 Vesitalous	389	1 041	9	0,6 %	0,7 %	0,7 %
190841000 Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	85	187	1	0,1 %	0,1 %	0,1 %
190841050 Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	305	854	7	0,5 %	0,6 %	0,5 %
500 Ohjaustoiminnot	3	206	2	0,0 %	0,1 %	0,1 %
5000 Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	0	14	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5100 Hallinnon ohjaus- toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	0	19	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5200 Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	0	24	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
5300 EU- ja kansainväliset asiat	3	148	1	0,0 %	0,1 %	0,1 %
KAIKKI YHTEENSÄ	64 845	150 116	1 327	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Liite C: Annetut lausunnot ja eduskunnan valiokuntakuulemiset

Lausunnot teemoittain		Lausunnot vastaanottajittain	
Geenivarat	4	Aluehallintoviranomaiset	157
Hallinto	41	Eduskunta	56
Kalavarat ja kalatalous	60	Kaupungit ja kunnat	117
Läpileikkaavat	53	Ministeriöt	116
Maatalous ja ruoka	79	Muut	10
Metsävarat ja metsätalous	19	Muut valtion viranomaiset	77
Muut	56	Oikeuslaitos ja poliisi	2
Porotalous	19	Kaikki yhteensä	536
Riistavarat ja riistalous	202		
Tilasto	2		
Kaikki yhteensä	536		

Eduskunnan valiokuntakuulemiset (yhteensä 58 kpl)
Hallinto (2 kpl)
HE 41/2023 vp - valtion talousarvioksi vuodelle 2024, pe 13.10. klo 9.30
Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, Teema: Mom. 30.01.05 Luonnonvarakeskuksen toimintamenot, ke 18.10.klo 10.30
Kalavarat ja kalatalous (9 kpl)
HE 289/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lohenkalastuksen määräaikaisesta kieltämisestä Tenojoen vesistöissä, ti 31.1 klo 10.00
E 183/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle kalatalous- ja vesiviljelysektorin energiasiirtymäs
E 186/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle asetuksen (EU) No 1379/2013 täytäntöönpanosta liitt..
E 185/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle: Yhteinen kalastuspolitiikka tänään ja huomenna: Ka
E 184/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Tiedonanto, joka koskee EU:n toimintasuunnitelmaa: meriekosysteemien suojele ja ennallistaminen kestävä..
E 30/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä.. ke 20.9.klo 9.30
E 30/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä...to 21.9. klo 10.00
E 30/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä.. pe 29.9. klo 13.30
HE 49/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kalastuslain 79 §:n muuttamisesta, ti 24.10.2023 klo 10.45
Läpileikkaavat, 25 kpl
VNS 4/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma Kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa 2035, 10.1.2023 klo 10
VNS 6/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Hiilineutraali Suomi 2035 kansallinen ilmasto- ja energiastrategia, ti 10.1.23 klo 10
VNS 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta, pe 13.1.2023 klo 9.30

VN selonteko kansallisesta ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuoteen 2030 Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa, ke 18.1
K 24/2022 vp Ilmastovuosikertomus 2022, ti 24.1. klo 10.00
Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmastomuutokseen sopeutumissuunnitelmasta vuoteen 2030 Hyvinvointia ja turvallisuutta muuttuvassa ilmastossa
VNS 7/2022 vp Valtioneuvoston selonteko maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmasta, ke 1.2. klo 9.30, asiantuntijakuulemiset, Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta, Lausunto
K 24/2022 vp Ilmastovuosikertomus 2022, pe 3.2. klo 9.30
Asiantuntijoiden nimeämispyyntö maankäyttösektorin selvitys- ja valmistelutyöryhmän sihteeristöön
HE 327/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi määräaikaisista maatalouden ja vesiviljelyn kustannuksista, ke 8.2. klo 9.30
VN kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilenpoistoja koskevan unionin sertifiointikehyksen per
U 110/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja...ti 14.2.2023 klo 10
U 110/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja .. ke 22.2.klo 11.15
O 5/2019 vp Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 - 2023, ke 1.3.2023 klo 9.00
Asiantuntijakeskustelu luonnon ja terveyden välisestä yhteydestä
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan nettonollateknologiatuot...
E 99/2018 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto EU:n biotalousstrategian päivityksestä, pe 8.9. klo 9.00
HE 72/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain..., 7.11.2023 klo 10.45
HE 71/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle päästökauppalaiksi sekä laiksi biopolttoaineista, bionesteistä ja... ti 7.11.2023 klo 10.00
K 17/2023 vp Ilmastovuosikertomus 2023, ti 7.11.2023 klo 10.00
K 17/2023 vp Ilmastovuosikertomus 2023, ti 14.11.2023 klo 10.00
U 67/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktiivi
E 49/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ennakkovaikuttaminen: EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettaminen, to 30.11.2023 klo 10.00
U 67/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteistä annetun direktii
E 49/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: Ennakkovaikuttaminen: EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettaminen
Maatalous ja ruoka (16 kpl)
HE 260/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistämiseen myönnettävistä avustuksista, ti 10.1. klo 9.00
HE 287/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kasvinterveyslain muuttamisesta, to 19.1.2023 klo 10.45
HE 286/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta, pe 20.1.2023 klo 9.00
E 128/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Ennakkovaikuttaminen: EU:n maaperän terveyslaki, to 2.2.2023 klo 10.00
E 154/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto lannoitteiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistamisesta, ti 7.2. klo 10.30
E 128/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Ennakkovaikuttaminen: EU:n maaperän terveyslaki, ti 7.2.2023 klo 10.00
U 110/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja ..., ti 21.2.klo10.45

O 18/2023 vp Satotilanteen ja kustannuskehityksen vaikutukset maataloilla, pe 22.9. klo 9.00
U 45/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineiston..
U 49/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietyillä... ke 4.10.2023 klo 9.30
Budjetti 2024 ja valtiontalouden kehukset vuosille 2024-2027, aihe: Yleisesittely ja maatalouteen liittyvät kysymykset, ti 17.10. klo 10.00
HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, teema: PL 30, pe 20.10. klo 8.00
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestävyvystä
HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, Teema: PL 30, ke 25.10.2023 klo 10.30
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestävyvystä
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestävyvystä...
Metsävarat ja metsätalous (6 kpl)
HE 284/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätuhojen torjunnasta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, 13.1.2023
U 46/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi...ti 3.10.2023 klo 10.00
E 32/2023 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomian delegoidut asetukset, E 33/2023 vp... to 5.10.2023 klo 10.00
HE 16/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annetun lain... pe 6.10.2023 klo 9.00
Budjetti 2024 ja valtiontalouden kehukset vuosille 2024-2027, aihe: Metsätalouteen liittyvät kysymykset, ke 18.10 klo 9.30,
HE 48/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta annetun lain 6 ja 29 §:n muuttamisesta ti 24.10.klo 10.00